
W Ł A D Y S Ł A W O W O

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE PODSTAWOWE DLA OBSZARU GMINY WŁADYSŁAWOWO

ZESZYT 5.: OCHRONA PRZYRODY

Lp.	Zespół autorski	Podpis
1	mgr Maciej Mach	
2	mgr Miłosz Marciniak	
3	inż. arch. Justyna Breś	
4	mgr inż. arch. Joanna Jankowska	
5	mgr inż. arch. Katarzyna Kalukin	
6	mgr inż. arch. Aleksandra Piskorska	

BIURO UL. GROTTERA 26/3 · 80-311 GDAŃSK
s p ó ł k a z o o o TEL./FAX (48)(58) 554-84-40
URBANISTYCZNE

NIP 584-020-36-47

REGON 008049023

KRS 0000093085

KAPITAŁ ZAKŁADOWY 84.000 zł

Tel/fax (58) 554-84-40

tel. (58) 520-92-22, 520-92-23

Mail: urbppp@ppp.gda.pl

www.ppp.gda.pl

L i s t o p a d 2 0 1 7 r .

Spis treści

1. Obszary i obiekty chronione	3
1.1. Rezerваты przyrody	4
1.1.1. Bielawa.....	4
1.1.2. Dolina Chłapowska.....	6
Rys. 2. Schemat położenia Rezerwatu Dolina Chłapowska na tle gminy	8
1.1.3. Słone Łąki.....	9
1.1.4. Przylądek Rozewie	11
1.2. Nadmorski Park Krajobrazowy	14
1.3. Nadmorski Obszar Chronionego Krajobrazu	18
1.4. Obszary Natura 2000.....	20
1.4.1. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Kaszubskie Klify” PLH220072	20
1.4.2. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk "Zatoka Pucka i Półwysep Helski" PLH220032	21
1.4.3. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Bielawa i Bory Bażynowe” PLH220063	24
1.4.4. Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków "Zatoka Pucka" PLB220005	26
1.4.5. Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków "Bielawskie Błota" PLB220010	27
1.4.6. Wnioski z planów ochrony	29
1.5. Pomniki przyrody	32
2. Gmina Władysławowo w systemie powiązań przyrodniczych z otoczeniem.....	35
2.1. Gmina Władysławowo w regionalnym systemie ekologicznym.....	35
2.1.1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030	35
2.1.2. Plan zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot 2030	40
2.1.3. Koncepcja sieci ekologicznej województwa pomorskiego dla potrzeb planowania przestrzennego	40
2.2. Lasy w systemie osnowy ekologicznej gminy Władysławowo.....	41
2.3. Powiązania przyrodnicze gminy Władysławowo z otoczeniem – podsumowanie	44
3. Inne tereny cenne przyrodniczo.....	47

Mapa 5. Ochrona przyrody- w skali 1:10 000

1. Obszary i obiekty chronione

Na terenie gminy Władysławowo znajdują się następujące obszary i obiekty chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody:

1) rezerваты przyrody:

- a) rezerwat "Bielawa",
- b) rezerwat „Dolina Chłapowska” wraz z otuliną,
- c) rezerwat "Słone Łąki" wraz z otuliną,
- d) rezerwat "Przyłądek Rozewski",

2) fragment Nadmorskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną,

3) fragment Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,

4) pięć obszarów (lub ich fragmenty) sieci Natura 2000, w tym:

a) trzy specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO):

- Kaszubskie Klify PLH220072,
- Zatoka Pucka i Półwysep Helski PLH220032,
- Bielawa i Bory Bażynowe PLH220063,

b) dwa obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO):

- Zatoka Pucka PLB220005,
- Bielawskie Błota PLB220010,

5) 8 pomników przyrody.

Gmina Władysławowo graniczy bezpośrednio z obszarem specjalnej ochrony ptaków (OSO) PLB990002 Przybrzeżne wody Bałtyku, który znajduje się na północy i obejmuje tereny morskie.

Tab.1. Formy ochrony przyrody na terenie gminy i miasta Władysławowo

Lp.	Forma ochrony przyrody	Podstawa prawna utworzenia	Powierzchnia
1.	Rezerwat przyrody „Bielawa”	Rozporządzenie Nr 8/2005 Wojewody Pomorskiego z dnia 30 maja 2005 r. (Dz. U. W. P. nr 59, poz. 1110).	721,41 ha
2.	Rezerwat przyrody „Dolina Chłapowska”	Zarządzenie Nr 150/2000 Wojewody Pomorskiego z dnia 4 sierpnia 2000 r. (Dz. U. WP Nr 79, poz 479).	24,83 ha
3.	Rezerwat przyrody „Słone Łąki”	Zarządzenie Nr 173/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 30 listopada 1999r.(Dz.U. W.P. nr 131, poz. 1129).	27,76 ha.
4.	Rezerwat przyrody „Przyłądek Rozewski”	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 stycznia 1959 r. (MP Nr 13, poz. 48).	12,15 ha.
5.	Nadmorski Park Krajobrazowy	Uchwała nr IX/49/78 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku z dnia 5 stycznia 1978 r.	18804 ha

6.	Nadmorski Obszar Chronionego Krajobrazu	Rozporządzenie nr 5/94 Wojewody Gdańskiego z dnia 8 listopada 1994 r.	14940 ha
7.	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Kaszubskie Klify” PLH220072	Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE)	227,61 ha
8.	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk "Zatoka Pucka i Półwysep Helski" PLH220032	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043)(2008/25/WE).	26566,43 ha
9.	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Bielawa i Bory Bażynowe” PLH220063	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE).	1341,51 ha
10.	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków "Zatoka Pucka" PLB220005	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000	62430,43 ha
11.	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków "Bielawskie Błota" PLB220010	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000	1101,29 ha

1.1. Rezerwaty przyrody

1.1.1. Bielawa

Rezerwat Bielawa powołany został na mocy Rozporządzenia Nr 8/2005 Wojewody Pomorskiego z dnia 30 maja 2005 r. (dz. U. W. P. nr 59, poz. 1110). Powstał w wyniku połączenia rezerwatu Woskownica Bielawskiego Błota i rezerwatu Moroszka Bielawskiego Błota, powołanych na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 kwietnia 1977 r. (M. P. Dz. U. PRL nr 10, poz. 64) oraz rezerwatu Bielawa, powołanego na mocy Zarządzenia Nr 165/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 19 listopada 1999 r. (Dz. U. W.P. nr 122, poz. 1075). Położony jest w otulinie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego,

w odległości 1,5 km od wsi Ostrowo. Celem ochrony jest zachowanie torfowiska wysokiego typu bałtyckiego z charakterystyczną dla niego roślinnością, stanowiącego ostoję ptactwa

wodno-błotnego. Mimo przekształceń siedliskowych spowodowanych działalnością człowieka (odwodnienia, eksploatacja torfu, pożary), obszar ten nadal odznacza się wysokimi walorami przyrodniczymi. Powierzchnia rezerwatu wynosi 721,41 ha. Dla rezerwatu Bielawa nie utworzono otuliny. Na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 6 listopada 2017 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Bielawa”, ustanowiono zadania ochronne na okres 4 lat. W wyżej wymienionym Zarządzeniu zawarto identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, jak również opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną. Dla rezerwatu przyrody Bielawa nie obowiązuje plan ochrony¹. Obszar chronionego tu torfowiska wysokiego wytworzył się w bezodpływowym zagłębieniu terenu, którego zabagnienie i niewielka ilość tlenu hamowały rozkład obumierających roślin. Ich szczątki w stanie mało zmienionym odkładały się jako torf, zalegając na piaszczystym podłożu. Przyjmuje się, że odkładanie torfu rozpoczęło się ok. 5 tys. lat temu. Torfowisko to jest z natury płytkie, pokład torfu przed intensywną eksploatacją tylko wyjątkowo przekraczał 2 m miąższości.

W rezerwacie występuje liczna grupa gatunków rzadkich, narażonych na wyginięcie oraz gatunków roślin chronionych, tj.: woskownica europejska *Myrica gale*, malina moroszka *Rubus chamaemorus*, przygiełka brunatna *Rhynchospora fusca*, bagnica zwyczajna *Scheuchzeria palustris*, wełnianeczka darniowa *Trichophorum caespitosum*, rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, bażyna czarna *Empetrum nigrum*, jeżogłówka pokrewna *Sparganium affine*, wrzosiec bagienny *Erica tetralix*.

Obszar Bielawskich Błot jest ostoją ptaków wodno-błotnych o randze krajowej, gniazdują tu m.in. ptaki uznane za zagrożone wyginięciem w Europie oraz zaliczone do cennych w skali Pomorza Gdańskiego: błotniak łąkowy *Circus pygargus*, żuraw *Grus grus*, sieweczka obroźna *Charadrius hiaticula*, łączak *Tringa glareola* (jedyne stanowisko lęgowe w Polsce), turkawka *Streptopelia tortur*, sowa błotna *Asio flammeus*, lelek *Caprimulgus europaeus*, krętogłów *Jynx torquilla*, skowronek *Alauda arvensis*, lerka *Lullula arborea*, świergotek polny *Anthus campestris*, muchołówka szara *Muscicapa strata*, gąsiorek *Lanius collurio*, srokosz *Lanius excubitor*.

W okolicach rezerwatu spotkać można także takie gatunki jak: trzmiełojad *Pernis apivorus*, kania czarna *Milvus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, bielik *Haliaeetus albicilla*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, błotniak zbożowy *Circus cyaneus*, jastrząb *Accipiter gentilis*,

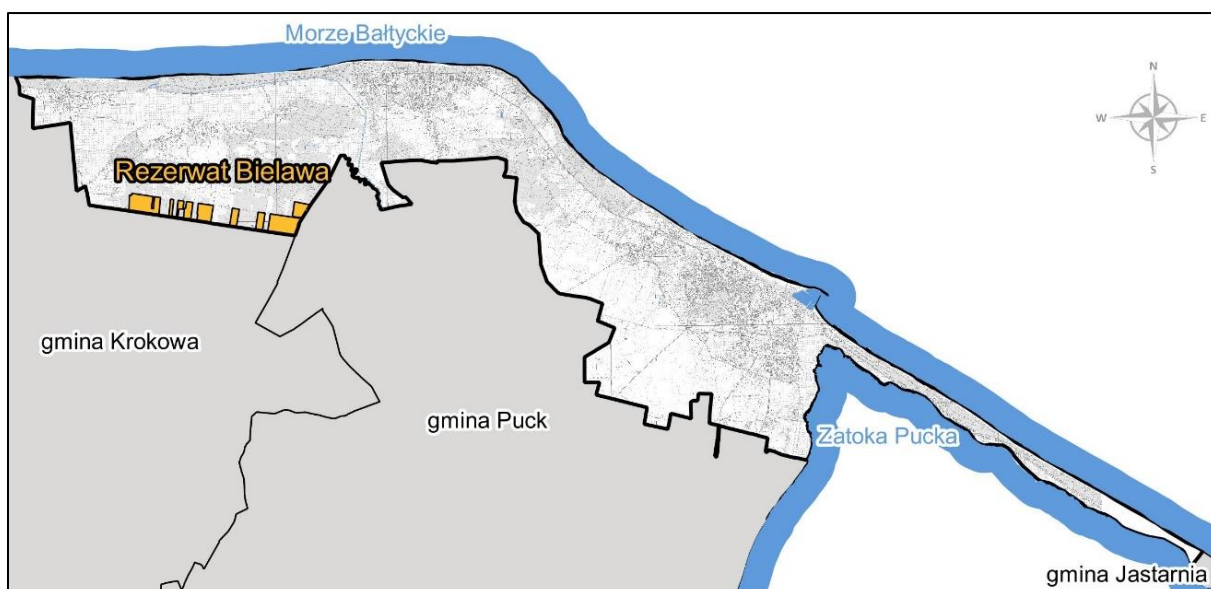
¹ <http://gdansk.rdos.gov.pl/rezerwaty-przyrody>

krogulec *Accipiter nisus*, myszołów zwyczajny *Buteo buteo*, orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, pustułka *Falco tinnunculus*, kobuz *Falco subbuteo*.

Najpoważniejsze zagrożenia: trwałe przesuszenie terenu przez system kanałów odwadniających, pożary i ekspansję nalotów drzew i krzewów. Zacienienie stanowisk charakterystycznych i cennych składników flory charakterystycznej dla torfowiska wysokiego. Zadrzewienie obszarów otwartych, będących miejscem lęgowym i żerowiskiem dla ptaków wodno-błotnych.

Rezerwat Bielawa znajduje się w granicach 2 ostoji Natura 2000: "Bielawskie Błota" PLB220010 i "Bielawa i Bory Bażynowe" PLH220063, a także w granicach Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i otuliny Nadmorskiego Parku Krajobrazowego.

Rys. 1. Schemat położenia Rezerwatu Bielawa na tle gminy Władysławowo

Źródło: Opracowanie własne.

1.1.2. Dolina Chłapowska

Krajobrazowy rezerwat Dolina Chłapowska powołany został na mocy Zarządzenia Nr 150/2000 Wojewody Pomorskiego z dnia 4 sierpnia 2000 r. (Dz. u. WP Nr 79, poz 479). Położony jest na północny-zachód od Chłapowa, pomiędzy Chłapowem a Rozewiem, przy drodze głównej z Władysławowa do Jastrzębiej Góry. Przyrodniczo położony w północnej części Kępy Swarzewskiej. Ochroną objęty jest obszar nadmorskiej doliny erozyjnej wraz z charakterystyczną roślinnością, znajdujący się w granicach Nadmorskiego Parku Krajobrazowego. Długość wąwozu wynosi około 500 m, a jego wyraźnie wcięte dno miejscami osiąga głębokość przeszło 40 m. Dolina charakteryzuje się dużym spadkiem, gdyż różnica poziomów między górnym odcinkiem a wylotem na nadmorskiej plaży wynosi 50 m. W całości rezerwat zajmuje powierzchnię 24,83 ha. Dla rezerwatu przyrody Dolina Chłapowska utworzono otulinę o powierzchni 47,82 ha.

Na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 29 lipca 2016 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Dolina Chłapowska”, ustanowiono zadania ochronne na okres 2 lat. W wyżej wymienionym Zarządzeniu zawarto identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, jak również opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju i rozmiaru poszczególnych zadań. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną. Dla rezerwatu Dolina Chłapowska nie obowiązuje plan ochrony².

Dolina Chłapowska jest głębokim obniżeniem powstałym na skutek erozyjnej działalności wód powierzchniowych. Rozwijała się w dwóch cyklach morfogenetycznych. W pierwszym z nich powstała i rozwinęła się szeroka dolina, której pierwotne dno jest zawieszane na klifie na wysokości około 16 m. W drugim okresie rozwoju w starą, rozległą formę dolinną wcięła się znacznie młodsza forma erozyjna o charakterze parowu. Dno tej formy nawiązuje do współczesnej bazy erozyjnej, jaką stanowi poziom Bałtyku. Dzisiejsza dolina jest prawdopodobnie tylko niewielkim, górnym odcinkiem dawnej Doliny Chłapowskiej, która mogła mieć od 8 do 16 km.

W rezerwacie występują cenne gatunki flory i fauny. Znajdują się tu również stanowiska gatunków objętych ochroną: rokitnik zwyczajny *Hippophaë rhamnoides*, bluszcz pospolity *Hedera helix*, turzyca piaszkowa *Carex arenaria*, wilżyna ciernista *Ononis spinosa*, paprotka zwyczajna *Polypodium vulgare*, pierwiosnka pospolita *Primula officinalis*, porzeczka czarna *Ribes nigrum*, oraz gatunki uznane za rzadkie na Pomorzu tj. wilżyna rozłogowa *Ononis regens*, bażyna czarna *Empetrum nigrum*, szczywół plamisty *Conium maculatum*. Licznie występuje tu żarnowiec miotlasty *Sarothamnus scoparius*.

Obszar rezerwatu jest dogodnym miejscem gniazdowania wielu gatunków ptaków m.in.: gąsiora *Lanius collurio*, jarzębatki *Sylvia nisoria*, zięby *Fringilla coelebs*. W okresie jesienno-zimowym owoce rokitnika, głogów i jałowca stanowią ważną bazę pokarmową dla ptaków przelotnych i zimujących, m.in. kwiczoła *Turdus pilaris*, czy jemioluszek *Bombycilla garrulus*. Jest to również obszar polowań myszołowa.

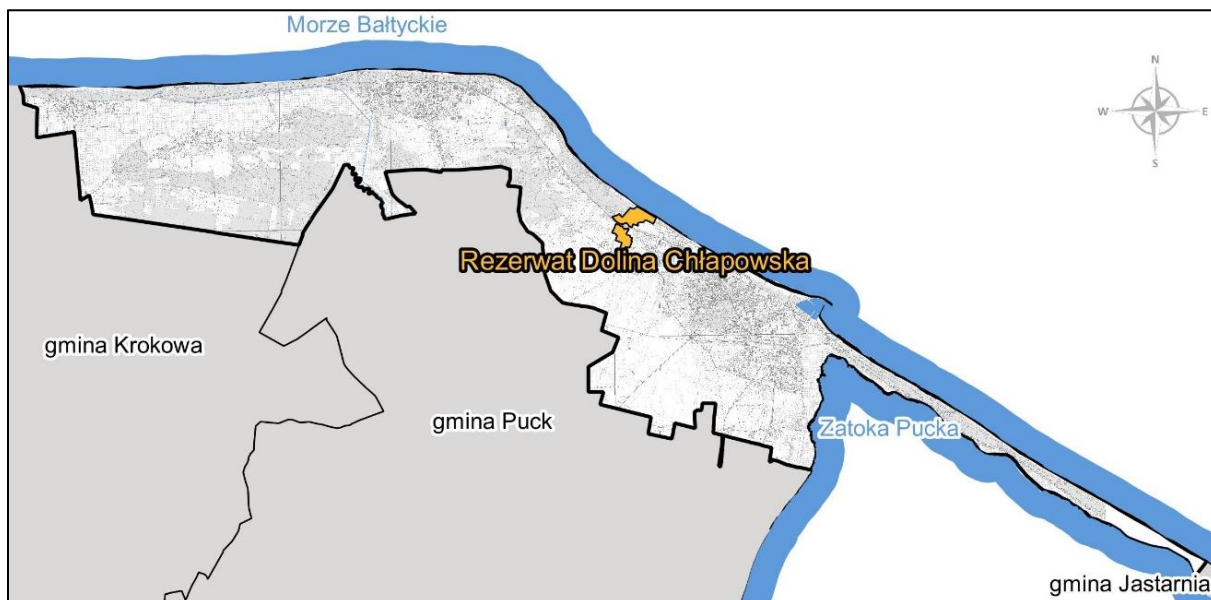
W latach dwudziestych ubiegłego wieku dolina została przecięta wysokim nasypem, po którym biegnie tzw. Droga Nadmorska. Pod nasypem poprowadzono ponad 50 metrowy tunel pełniący funkcje komunikacyjne i hydrologiczne.

Najpoważniejszym zagrożeniem dla obszaru rezerwatu są obecnie zanieczyszczenie wód powierzchniowych i głębinowych ściekami z terenu Chłapowa, jak również silne zaśmiecenie terenu, będące po części konsekwencją intensywnej penetracji rezerwatu przez turystów.

² <http://gdansk.rdos.gov.pl/rezerwaty-przyrody>

Negatywne skutki niesie za sobą także wprowadzanie zabudowy mieszkalnej w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu.

Rys. 2. Schemat położenia Rezerwatu Dolina Chłapowska na tle gminy Władysławowo

Źródło: Opracowanie własne.

Fot. 1. Wschodnia granica Doliny Chłapowskiej – widok od strony zabudowań ośrodka Gwiazda (lipiec 2016 r.)

Fot. 2. Wejście do rezerwatu Dolina Chłapowska od strony ul. Rudnikowej w Chłapowie (wrzesień 2017 r.)

1.1.3. Słone Łąki

Rezerwat powołany został na mocy Zarządzenia Nr 173/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 30 listopada 1999r.(Dz.U. W.P. nr 131, poz. 1129). Rezerwat położony jest w Nadmorskim Parku Krajobrazowym, we wschodniej części miasta Władysławowo. Jest to rezerwat łąkowy, obejmujący brzeg Zatoki Puckiej, której wody w wyniku spiętrzeń sztormowych utworzyły niskie wybrzeże zalewowe. Rezerwat w całości zajmuje powierzchnię 27,76 ha. Rezerwat powołano w celu ochrony i zachowania łąk halofilnych, rzadkich gatunków roślin słonolubnych i siedlisk cennych gatunków ptaków. Źródłem zasolenia są słonawe wody Zatoki Puckiej. Dla rezerwatu przyrody Słone Łąki utworzono otulinę o powierzchni 16,02 ha. Na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 17 listopada 2017 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Słone Łąki”, ustanowiono zadania ochronne na okres 5 lat. W wyżej wymienionym Zarządzeniu zawarto identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, jak również opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną. Dla rezerwatu Słone Łąki nie obowiązuje plan ochrony³.

Ochroną rezerwatu objęte są tu gatunki słonorośli, rzadkich w skali kraju, takich jak: aster solny *Aster tripolium*, jarnik solankowy *Samolus valerandi* (tu przebiega wschodnia granica jego zasięgu), sit Gerarda *Juncus gerardi*, sit żabi *Juncus ranarius*, ostrzew rudy *Blysmus rufus*, ostrzew spłaszczony *Blysmus compressus*, sitowiec nadmorski *Bulboschoenus maritima*, turzyca odległokłosa *Carex distans*, mlecznik nadmorski *Glaux maritima*, babka nadmorska *Plantago maritima*, babka Wintera *Plantago winteri*, świbka morska *Triglochin maritima*, koniczyna rozdęta *Trifolium fragiferum*, muchotrzew solniskowy *Spergularia salina*, centuria nadbrzeżna *Centaurium vulgare*.

Rezerwat i przyległa do niego Zatoka Pucka są miejscem lęgowym gatunków ptaków zasiedlających zbiorowiska halofilne, szuwaru trzcinowego i oczeretowego. W okresie przelotów szczególnie licznie gromadzą się tu ptaki wodno-błotne i wróblowate: łabędź niemy *Cygnus olor*, świstun *Anas penelope*, biegus zmienny *Calidris alpina*, pliszka żółta *Motacilla flava*, świergotek łąkowy *Anthus pratensis*. Podczas migracji można tu zaobserwować również rzadziej spotykane gatunki: łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, łabędź czarnodzioby *Cygnus columbianus*, bernikla kanadyjska *Branta canadensis*, szablodziób *Recurvirostra avosetta*. W bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu na Zatoce

³ <http://gdansk.rdos.gov.pl/rezerwaty-przyrody>

Puckiej licznie zimują: łabędź niemy *Cygnus olor*, czapla siwa *Ardea cinerea*, czernica *Aythya fuligula*, gągoł *Bucephala clangula*, nurogęś *Mergus merganser*.

Jako najpoważniejsze zagrożenia dla obszaru uznaje się zaniechanie ekstensywnej gospodarki pastwiskowej, które umożliwiło rozprzestrzenianie się trzciny i gatunków łąkowych w zbiorowiska łąk halofilnych, jak również zmiany stosunków wodnych - nadmierne przesuszenie może spowodować spadek zasolenia i ustępowanie gatunków słonolubnych, natomiast podwyższenie poziomu wody spowoduje zabagnienie obszaru i wkraczanie gatunków szuwarowych w miejsce zbiorowisk łąkowych i solniskowych.

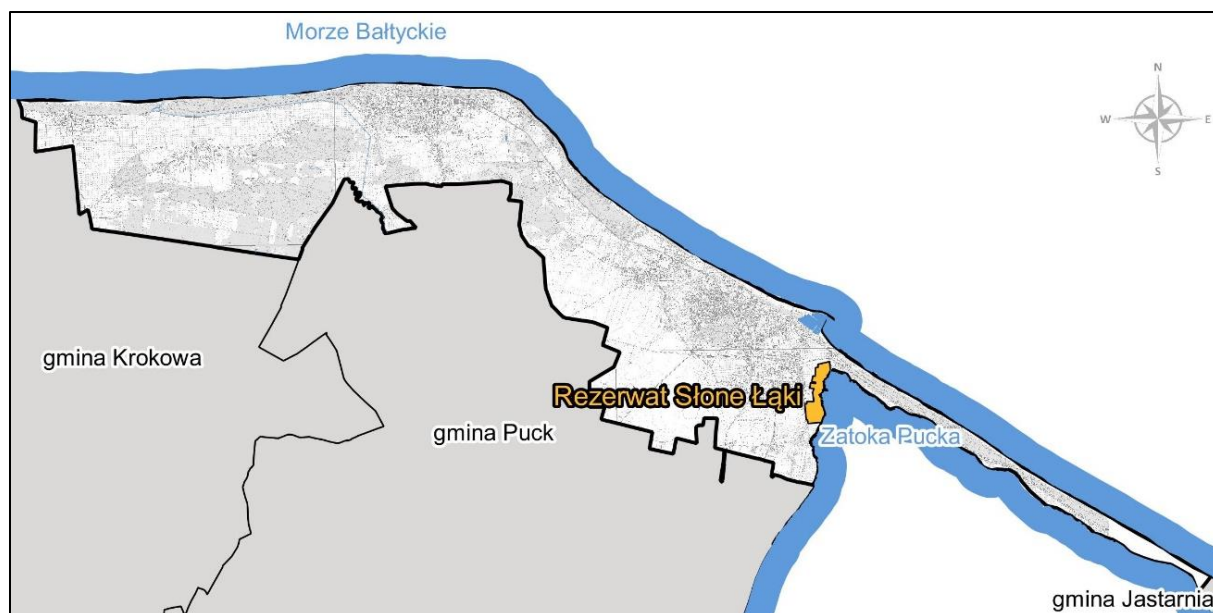

Fot. 3. Widok z kładki w rezerwacie Słone Łąki (wrzesień 2017r.)

Fot. 4. Północny fragment rezerwatu Słone Łąki- widok z kładki w rezerwacie w kierunku wieży Domu Rybaka we Władysławowie (wrzesień 2017 r.)

Rys. 3. Schemat położenia rezerwatu Słone Łąki na tle gminy Władysławowo

Źródło: Opracowanie własne.

1.1.4. Przylądek Rozewie

Rezerwat typu krajobrazowego powołany na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 stycznia 1959 r. (MP Nr 13, poz. 48). Obszar powstał, aby zachować fragment wybrzeża klifowego, który porasta przeszło stuletni las mieszany z udziałem buka *Fagus sylvatica* oraz by chronić stanowisko jarzębu szwedzkiego *Sorbus intermedia*. Rezerwat obejmuje powierzchnię 12,15 ha. Położony w Rozewiu w całości na terenie gminy Władysławowo.

Dla rezerwatu przyrody Przylądek Rozewie nie utworzono otuliny, nie ustanowiono zadań ochronnych oraz nie obowiązuje plan ochrony⁴.

Wybrzeże klifowe powstało w wyniku abrazyjnej działalności fal morskich Bałtyku. Obecnie klif jest martwy, gdyż w latach 20. ubiegłego wieku proces abrazji został zatrzymany przez zbudowanie betonowej opaski.

Na terenie rezerwatu odnotowano 196 gatunków roślin naczyniowych, w tym narażone na wymarcie w skali kraju - jarząb szwedzki *Sorbus intermedia* i kukułka Fuchsa *Dactylorhiza fuchsii*, zagrożone wymarciem na Pomorzu Zachodnim - gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*, czerniec gronkowy *Actaea spicata*, wierzba czarniawa *Salix*, wymierający składnik flory Pomorza - stokłosa gałęzista *Bromus ramosus* oraz gatunki rzadkie - głóg odgiętodziałkowy *Crataegus rhidophylla* var *rhidophylla*, łopian gajowy *Arctium nemorosum*). Licznie występują tu także bluszcz pospolity *Hedera helix*, rokitnik zwyczajny *Hippophaë rhamnoides*, listera jajowata *Listera ovata*, myrsinifolia paprotka zwyczajna *Polypodium*

⁴ <http://gdansk.rdos.gov.pl/rezerwaty-przyrody>

vulgare, kalina koralowa *Viburnum opulus*, pierwiosnek lekarski *Primula veris* spp. *veris*, centuria pospolita *Centaurium erythraea*, marzanka wonna *Galium odoratum*, turzyca piaskowa *Carex arenaria*.

Obszar rezerwatu, ze względu na bliskość terenów mieszkaniowych oraz brak sąsiedztwa większych kompleksów leśnych, jest nieatrakcyjny dla zwierzyny płowej i czarnej. W okresie migracji można tu zaobserwować wiele gatunków drobnych ptaków. Znajduje się tu obszar lęgowy kruka *Corvus corax*.

Rezerwatowi zagrażają głównie intensywny ruch turystyczny w okresie letnim powodujący znaczne zniszczenie pokrywy roślinnej w pobliżu szlaku oraz silne zaśmiecenie terenu oraz nieprzemysłana infrastruktura turystyczna powstająca w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Fot. 5. Rezerwat przyrody Przylądek Rozewie - widok na jar w południowo wschodnim krańcu rezerwatu (październik 2014 r.)

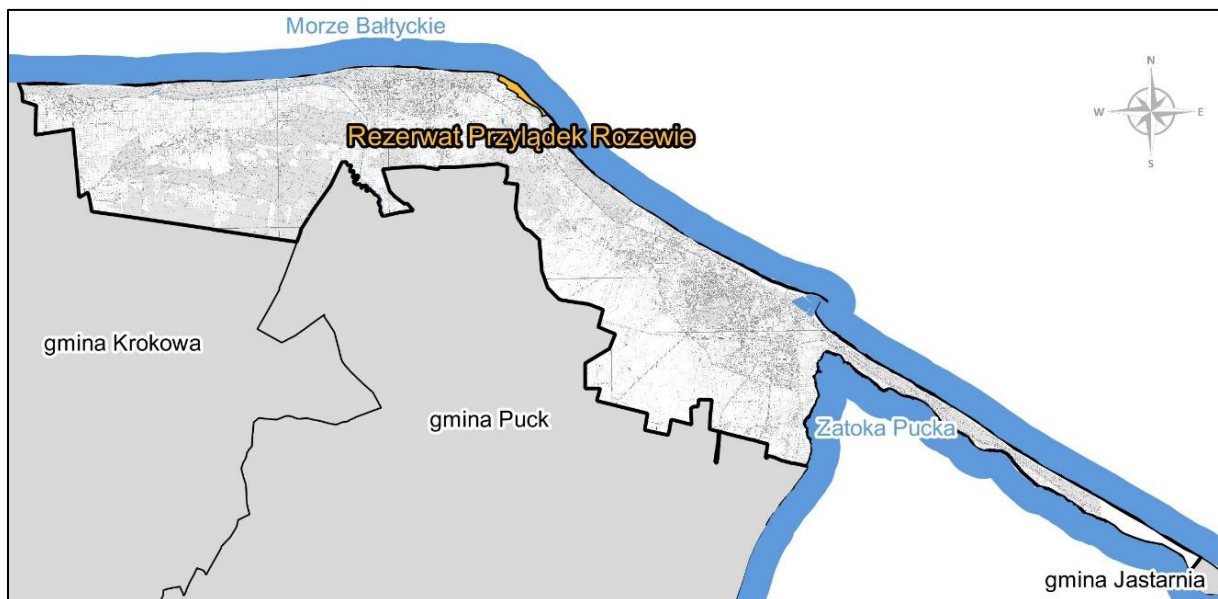

Fot. 6. Rezerwat przyrody Przylądek Rozewie - widok na górną krawędź klifu w centralnej części rezerwatu (październik 2014 r.)

Fot. 7. Rezerwat przyrody Przylądek Rozewie - widok na środkowy odcinek jaru przy zejściu do plaży od strony latarni Rozewie (październik 2014 r.)

Rys. 4. Schemat położenia rezerwatu Przylądek Rozewie na tle gminy Władysławowo

Źródło: Opracowanie własne.

1.2. Nadmorski Park Krajobrazowy

Nadmorski Park Krajobrazowy powołany został 5 stycznia 1978 r. na mocy Uchwały nr IX/49/78 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku jako jeden z pierwszych parków krajobrazowych w Polsce. Zajmuje powierzchnię 18804 ha (w tym 7452 ha części lądowej i 11352 ha wód morskich Zatoki Puckiej Wewnętrznej), natomiast jego otulina – 17540 ha. Powierzchnia Parku w granicach gminy Władysławowo wynosi ok. 750 ha. Część lądowa Parku obejmuje całość Półwyspu Helskiego oraz wąski pas wybrzeża morskiego, ciągnący się od Białogóry do Władysławowa wraz z obszarem Karwieńskich Błot. Na południe od Władysławowa granica Nadmorskiego Parku Krajobrazowego obejmuje przymorskie fragmenty Kępy Swarzewskiej i Puckiej, pradolinnych obniżeń Płutnicy i Redy do miejscowości Mechelinki.

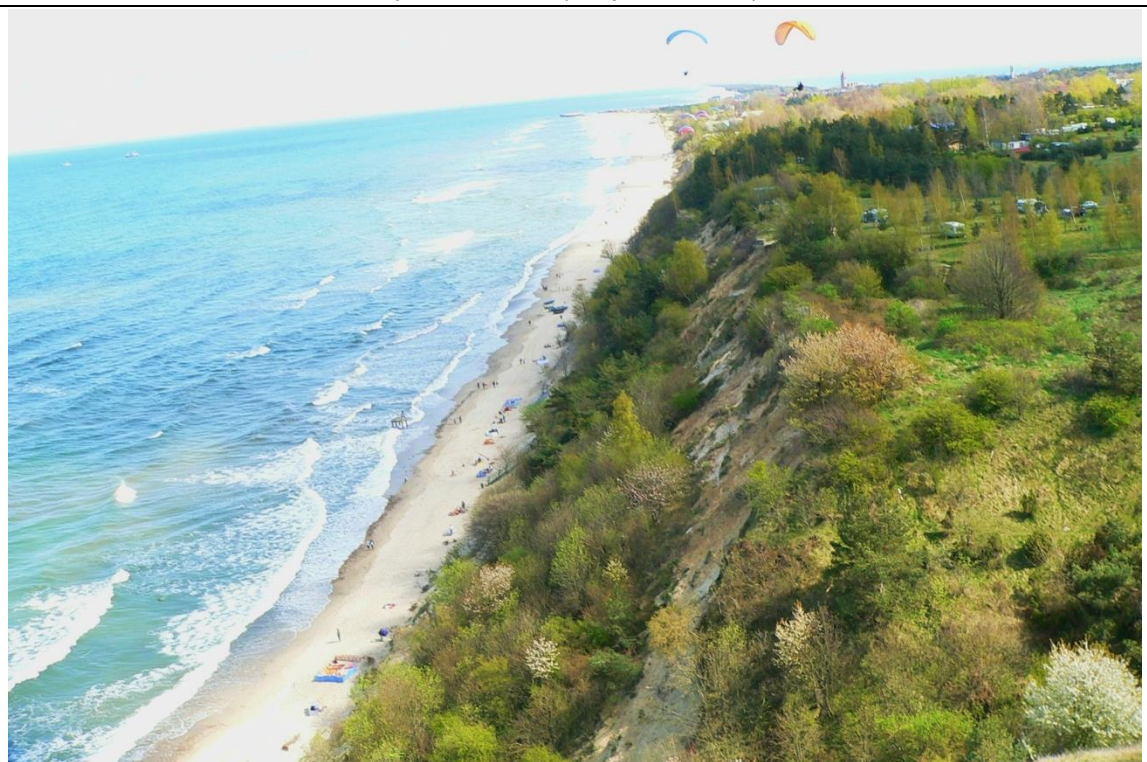
W Nadmorskim Parku Krajobrazowym⁵ występują wszystkie typy brzegów morskich charakterystyczne dla południowego Bałtyku:

- wybrzeża klifowe powstałe w wyniku abrazji wysokiego brzegu przez fale morskie (np. Klif Chłapowski, Klif w Jastrzębiej Górze),

⁵ źródło: <http://npk.org.pl>

Fot. 9. Widok na klifowe wybrzeże Chłapowo -widok z górnej krawędzi klifu w stronę wąwozu Rudnik (sierpień 2016 r.)

Fot. 10. Widok na klifowe wybrzeże Chłapowo w kierunku Władysławowa (maj 2015 r.)

- wybrzeża wdmowe ukształtowane w wyniku akumulacyjnej działalności fal morskich i przybrzeżnych prądów morskich (np. odmorski brzeg Półwyspu Helskiego),

Fot. 11. Wydmowe wybrzeże Półwyspu Helskiego od strony północnej- morza w rejonie portu we Władysławowie, widok w kierunku wschodnim (wrzesień 2017 r.)

Fot. 12. Wydmowe wybrzeże morskie w rejonie Karwii- widok w kierunku wschodnim (wrzesień 2017 r.)

Fot. 13. Wybrzeże wydmore w lesie w rejonie Karwii -wejście na plażę nr 43 (wrzesień 2017 r.)

- niskie wybrzeża zalewowe związane z występowaniem w pasie przybrzeżnym Zatoki Puckiej równin torfowych lub równin organogeniczno-mineralnych na Półwyspie Helskim (np. Słone Łąki).

Fot.14. Widok wybrzeża od strony Zatoki Puckiej- z kładki w rezerwacie Słone Łąki (wrzesień 2017 r.)

Fot.15. Widok na rezerwat przyrody Słone Łąki z wieży Domu Rybaka (wrzesień 2017 r.)

Charakterystyczna rzeźba terenu i związane z nią występowanie określonych siedlisk powoduje, że flora Nadmorskiego Parku Krajobrazowego jest bardzo bogata i zróżnicowana. Spotkać tu można rzadkie w skali kraju zespoły roślin halofilnych (słonolubnych), psammofilnych (charakterystycznych dla piasków wydmy) oraz torfowiskowych, związanych z wysokim torfowiskiem atlantyckim. Ponad 40% powierzchni Parku pokrywają lasy. W większości są to zbiorowiska borowe, m.in. charakterystyczny dla wybrzeża bór bażynowy z wyróżniającą go krzewinką - bażyną czarną. Na terenie Parku występuje malina moroszka, będąca reliktem borealnym oraz woskownica europejska, która osiąga tu wschodnią granicę swojego zasięgu.

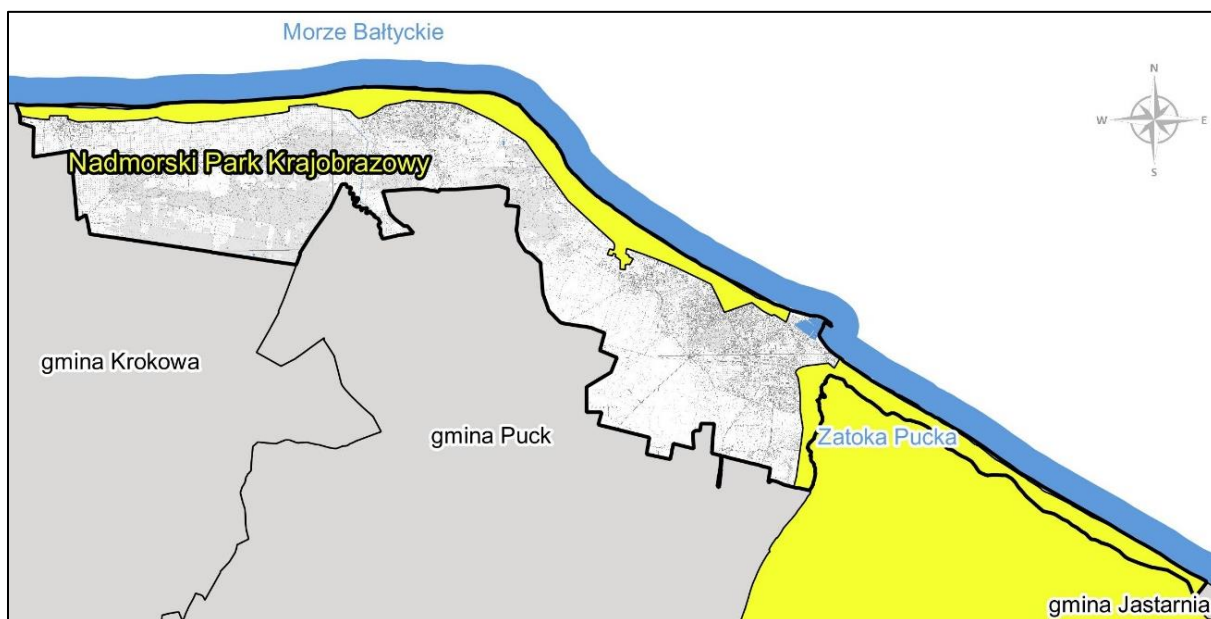
Zróżnicowanie ekosystemów na obszarze Nadmorskiego Parku Krajobrazowego stwarza dogodne warunki życia wielu gatunkom zwierząt. Jest to miejsce szczególnie ważne dla ptaków - Półwysep Helski jest miejscem intensywnych przelotów podczas jesiennej i wiosennej migracji (południowo - bałtycki szlak wędrówek ptaków), a płytkie wody Zatoki Puckiej umożliwiają masowe zimowanie licznym gatunkom. Na terenie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego znajdują się również miejsca lęgowe bardzo rzadkich ptaków Polski –

łęczaka, ostrygojada, ohara i pliszki cytrynowej. Do niedawna gnieździł się tutaj biegus zmienny z wymierającego nadbałtyckiego podgatunku *Calidris alpina schinzii*.

Dla zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych najcenniejszych obszarów na terenie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny utworzono 13 rezerwatów przyrody (z czego 4 znajdują się na terenie gminy Władysławowo), 4 użytki ekologiczne, 1 stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej oraz obszary Natura 2000 (2 obszary ochrony ptaków i 6 obszarów ochrony siedlisk). Ponadto Nadmorski Park Krajobrazowy został zgłoszony w 1994 r. do systemu Bałtyckich Obszarów Chronionych (BALTIC SEA PROTECTED AREAS – HELCOM BSPA).

Cele i zakazy obowiązujące w Parku zostały określone w uchwale nr 142/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 roku w sprawie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego.

Rys. 5. Schemat położenia Nadmorskiego Parku Krajobrazowego na tle gminy i miasta Władysławowo

Źródło: Opracowanie własne.

1.3. Nadmorski Obszar Chronionego Krajobrazu

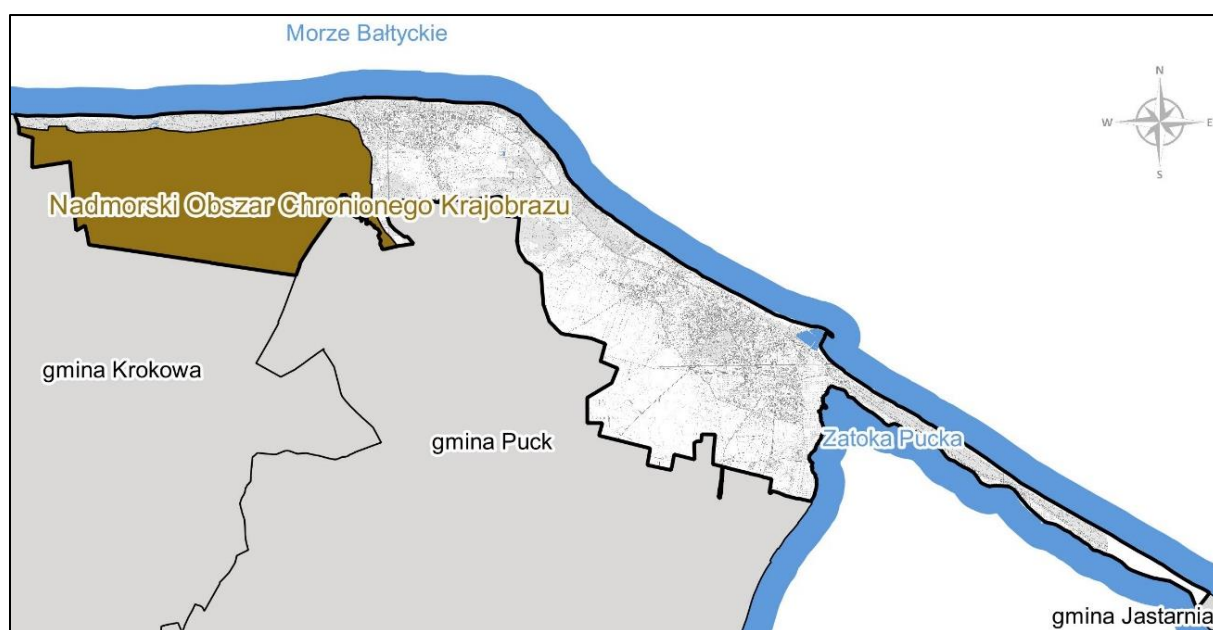
Nadmorski Obszar Chronionego Krajobrazu powołany został na mocy Rozporządzenia nr 5/94 Wojewody Gdańskiego z dn. 8 listopada 1994 r. Zajmuje on powierzchnię 14940 ha. Swoim zasięgiem obejmuje zachodnią część Nadmorskiego Parku Krajobrazowego i otuliny. W granicach Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu znajduje się brzeg morski, zalesiony i bezleśny pas wydm ciągnący się wzdłuż wybrzeża, część kompleksu Bielawskich Błot, a we wschodniej części równina Błot Przymorskich i północne fragmenty sąsiadującej z nią Wysoczyzny Żarnowieckiej. Na terenie gminy Władysławowo obszar chronionego

krajobrazu prawie w całości mieści się w obrębie otuliny Nadmorskiego Parku Krajobrazowego.

Powołany został w celu ochrony zachowanego naturalnego układu stref krajobrazowych. Za najpoważniejsze zagrożenia na obszarze uznaje się intensywną i niezorganizowaną rozbudowę infrastruktury turystycznej (często nielegalną i niezgodną z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego) oraz nadmierną presję ruchu turystycznego, jak również zaburzenie stosunków wodnych, poprzez stosowanie melioracji odwadniających na terenie Bielawskich Błot. W związku z powyższym w Rozporządzeniu ustalono zakazy dot. m. in. lokalizowania i budowy obiektów oraz osuszania torfowisk, mokradeł, zbiorników wodnych i prowadzenia wszelkich prac melioracyjnych bez stosownych uzgodnień.

Działania w zakresie ochrony i zakazy obowiązujące w Nadmorskim Obszarze Chronionego Krajobrazu zostały określone w uchwale nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim.

Rys. 6. Schemat położenia Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu na tle gminy i miasta Władysławowo

Źródło: Opracowanie własne.

1.4. Obszary Natura 2000

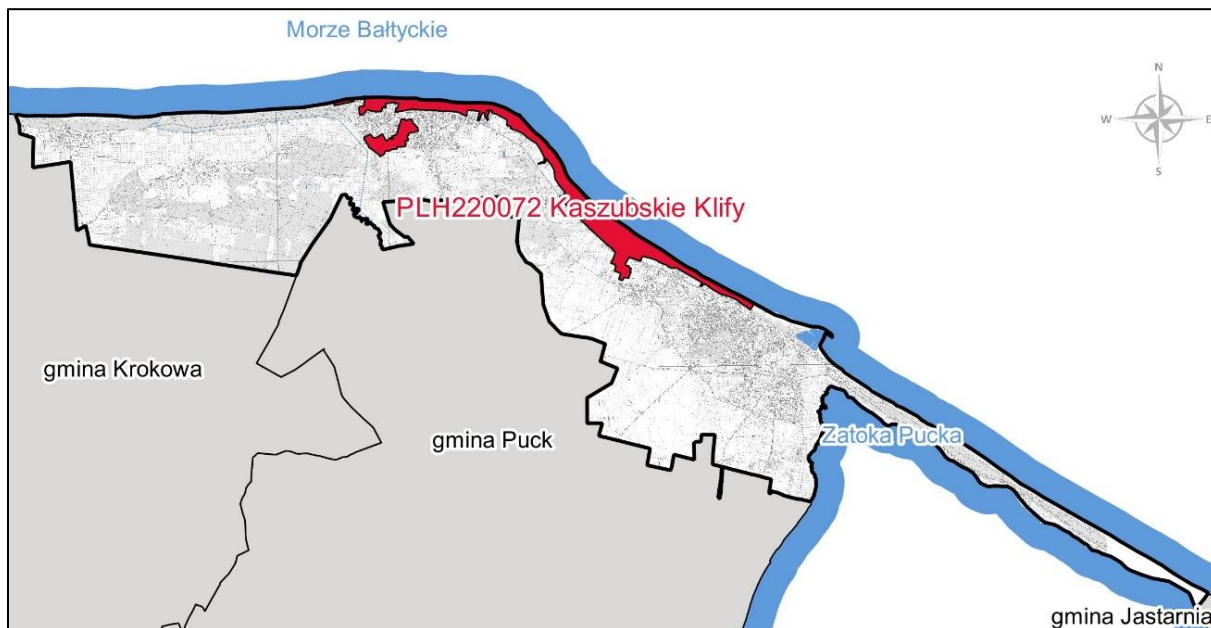
1.4.1. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Kaszubskie Klify” PLH220072

Specjalny obszar ochrony o pow. 227,61 ha, zatwierdzony w marcu 2011 r. jako OZW – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, zaakceptowany decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE). Dla obszaru Natura 2000 Kaszubskie Klify nie sporządzono planu zadań ochronnych, ani planu ochrony.⁶ Swymi granicami ostoja ta obejmuje 9-kilometrowy odcinek brzegu klifowego na obszarze od Władysławowa do Jastrzębiej Góry, zlokalizowany na północnowschodniej i północnej krawędzi wysoczyzny morenowej - Kępy Swarzewskiej. Do obszaru włączone zostały przylegające do klifu fragmenty wierzchowiny wraz z rozcięciami erozyjnymi (Wąwóz Chłapowski, Łebski żleb, Lisi Jar, Strondowy Jar) oraz teren plaży. Cechą charakterystyczną obszaru jest jego rzeźba, mająca charakter polodowcowy, będąca stale modyfikowana przez współczesne procesy morfogenetyczne - abrazję i procesy zboczowe. Centralna część klifu ma najwyższą wyniesioną krawędź - 68 m n.p.m. Krawędź klifu stopniowo obniża się w kierunkach wschód-zachód, a zbocza stają się bardziej piaszczyste.

Większość klifów ma charakter aktywny. Porasta je unikatowa, zależna od abrazji i czynników siedliskowych, roślinność pionierska, murawowa i zaroślowa. Charakterystyczne jest występowanie rzadkich gatunków flory, związanych ze specyficznymi, nadmorskimi warunkami siedliskowymi. Na obszarze Kaszubskich Klifów zidentyfikowano 8 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Są to m.in. koniczyna łąkowa *Trifolium pratense subsp. maritimum*, przelot zwyczajny *Anthyllis vulneraria subsp. maritima*, groszek łąkowy *Lathyrus pratensis subsp. Maritimum*. Specyficznym gatunkiem występującym na tym obszarze jest rokitnik *Hippophaë rhamnoides*, którego naturalny zasięg krajowy jest ograniczony niemal wyłącznie do klifów. Unikatowe walory krajobrazowe posiadają również doliny erozyjne. W Lisim Jarze i Łebskim Żlebie na zacienionych, stromych zboczach wykształciły się zbiorowiska kwaśnej i żyznej buczyny, licznie występuje tu także bluszcz pospolity *Hedera helix*. W Strondowym Jarze i Wąwozie Chłapowskim na zboczach o ekspozycji południowej i południowo-wschodniej wykształciły się murawy napiaskowe.

⁶ <http://gdansk.rdos.gov.pl>

Rys. 7. Schemat położenia obszaru Natura 2000 Kaszubskie Klify na tle gminy i miasta Władysławowo

Źródło: Opracowanie własne.

Plan zadań ochronnych, plan ochrony – dla omawianego obszaru nie przyjęto żadnego z wymienionych planów.

Fot. 16. Fragment Obszaru Natura 2000 Kaszubskie Klify w centrum Jastrzębiej Góry - w rejonie ulic Puckiej i Zbożowej (wrzesień 2017 r.)

1.4.2. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk "Zatoka Pucka i Półwysep Helski" PLH220032

Specjalny obszar ochrony został zatwierdzony jako OZW w lutym 2008 r. na mocy Decyzji Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043)(2008/25/WE). Jego powierzchnia wynosi 26566,43 ha, z czego aż 82,88 % to

obszar morski. Omawiany SOO obejmuje obszar Półwyspu Helskiego wraz z Zatoką Pucką Wewnętrzną oraz fragmentem wybrzeża. Dla obszaru Natura 2000 Zatoka Pucka i Półwysep Helski nie sporządzono planu zadań ochronnych, ani planu ochrony⁷.

Rzeźba terenu ukształtowana została poprzez działania lądolodu, natomiast obecnie modyfikowana jest poprzez procesy morfogenetyczne. Dominującą formą jest obszar płytkiej zatoki i forma mierzejowa typu kosy. Występują także fragmenty kęp pochodzenia morenowego i pradoliny wyerodowane przez wody roztopowe lądolodu. Spotyka się tu specyficzny typ niskiego, bagiennego wybrzeża morskiego oraz mierzejowe (wydmowe) wybrzeże na Mierzei Helskiej, o charakterze akumulacyjnym.

Na obszarze występuje duża różnorodność zbiorowisk roślinnych. Dominują murawy napiaskowe, bory sosnowe, acidofilne dąbrowy, a w ujściach pradolin - roślinność nieleśna z przewagą łąk słonoroślowych. W Zatoce Puckiej występują łąki podwodne. Spotkać można także rzadkie (często w postaci odrębnych podgatunków i odmian), niekiedy reliktowe, gatunki flory i fauny, związane ze specyficznymi, nadmorskimi warunkami siedliskowymi.

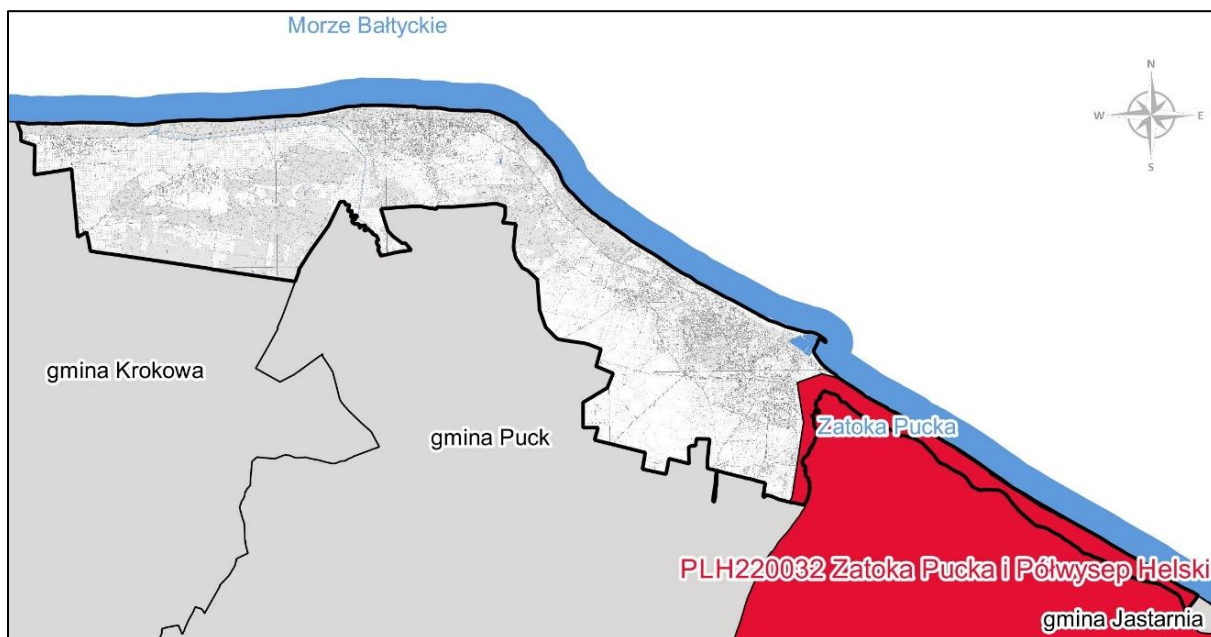
Celem ochrony jest zachowanie dużej, płytkiej zatoki morskiej i związanych z nią specyficznych nadmorskich biotopów. Jest to jedyne w Polsce miejsce występowania siedliska 1160. Łącznie zidentyfikowano tu 15 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wymienia się wśród nich takie obszary jak: łąki podmorskie w strefie sublitoralnej, płytkie ujścia rzek, duże płytkie zatoki, morskie ławice małży, kiczina na brzegu morskim, bagiennie solniska nadmorskie, inicjalne stadia nadmorskich wydm białych, nadmorskie wydmy białe, lasy mieszane na wydmach nadmorskich, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, kwaśne buczyny, grąd subatlantycki.

W rejonie Zatoki Puckiej stwierdzono także występowanie 7 gatunków zwierząt i 1 rośliny, tj. lipiennika *Loesela Liparis loeselii*, z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Należy też wskazać, że jest to miejsce najliczniejszych w Polsce obserwacji i złowień migrujących ssaków morskich: foki szarej i morświna. Obszar jest także ważny dla migrujących ptaków wodno-błotnych – jest miejscem ich odpoczynku i zimowania.

Do najpoważniejszych zagrożeń zalicza się zanieczyszczenie wód, presję rekreacyjną i turystyczną (a w tym wydeptywanie, transport, czy budownictwo wypoczynkowe), jak również plany lokowania elektrowni wiatrowych na wybrzeżu.

⁷ <http://gdansk.rdos.gov.pl>

Rys. 8. Schemat położenia obszaru Natura 2000 Zatoka Pucka i Półwysep Helski na tle gminy i miasta Władysławowo

Źródło: Opracowanie własne.

Plan zadań ochronnych, plan ochrony – dla omawianego obszaru nie przyjęto żadnego z wymienionych planów.

Fot. 17. Błota nadmorskie Zatoka Pucka - widok od strony Zatoki w kierunku Władysławowa (październik 2017 r.)

1.4.3. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Bielawa i Bory Bażynowe” PLH220063

Obszar zatwierdzony jako OZW w marcu 2011 r. na mocy Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE). Dla obszaru Natura 2000 Bielawa i Bory Bażynowe nie sporządzono planu zadań ochronnych, ani planu ochrony⁸.

Jego powierzchnia wynosi 1341,51 ha. Obszar położony jest pomiędzy Jastrzębią Górą, Sławoszynem i Parszkowem, na północ od Ostrowa. Granica obejmuje współczesną pozostałość kopuły rozległego torfowiska (blisko 600 ha), które wraz z sąsiadującymi z nim na wschodzie jeziorami dystroficznymi tworzy kompleks torfowisk, nazywany tu Bielawą lub Bielawskimi Błotami. Jest to jedno z większych torfowisk wysokich typu bałtyckiego w Polsce. Ponadto, w granicy obszaru znajdują się przyległe od zachodu i południa wilgotne łąki i łęgi oraz okalający torfowisko od północy pas wydm nadmorskich. Torfowisko wysokie właściwe wytworzyło się w bezodpływowym zagłębieniu terenu, przy decydującym wpływie wód z opadów atmosferycznych. Stałe zabagnienie i związane z tym niedobory tlenu hamowały rozkład obumierających roślin. Ich szczątki w stanie mało zmienionym odkładały się jako torf, zalegając na piaszczystym podłożu. Torfowisko to jest z natury płytkie, pokład torfu przed intensywną eksploatacją tylko wyjątkowo przekraczał 2 m miąższości.

Złoże torfu zalega na nierównych, nieprzepuszczalnych i słabo przepuszczalnych utworach wodnolodowcowych (tj. piaskach różnoziarnistych, pyłach i łąkach), które tworzą cienką warstwę na utworach przepuszczalnych. Obecnie, poprzez głęboko wcięte dna niektórych rowów melioracyjnych, woda gromadzona w złożach torfu ma kontakt z wodą podziemną znajdującą się w mineralnym podłożu podtorfowym. Od 2005 roku prowadzone są intensywne prace nad zlokalizowaniem i uszczelnieniem takich rowów.

Nierówne ukształtowanie podłoża mineralnego spowodowało, że warstwa torfu na Bielawie ma bardzo zróżnicowaną miąższość. Najgrubsze i najcenniejsze pokłady torfów wysokich i przejściowych zachowały się w północno-centralnej części torfowiska, w obrębie dawnych wyrobisk z czasów przemysłowego pozyskiwania torfu (okres powojenny do lat 70-tych). W wyniku działalności dwóch pożarów w latach 80-tych 90-tych - na wyniesieniach podłoża pokłady torfu zostały przerwane i zastąpione przez cienką warstwę bezpostaciowego humusu. W ostatnim 50-leciu mocno przekształcona została krawędź kopuły torfowiska: od zachodu i południa znajdują się dwa duże rowy melioracyjne: Kanał Bielawa i Kanał Ameryka, a po północnej krawędzi torfowiska biegnie pas przeciwpożarowy o szerokości ok. 20 m, ze względów bezpieczeństwa stale utrzymywany w ugorze.

⁸ <http://gdansk.rdos.gov.pl>

Torfowisko zdominowane jest przez wilgotne wrzosowisko z wrzoścem bagiennym. Na obszarze otaczającym kopułę torfowiska znajduje się 11 siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym jeziorka dystroficzne z udziałem gatunków wysokotorfowiskowych i bażyny czarnej *Empetrum nigrum*. Znajdują się tu także 2 siedliska priorytetowe - bory i lasy bagiennie i niewielkie płyty łągów olszowych.

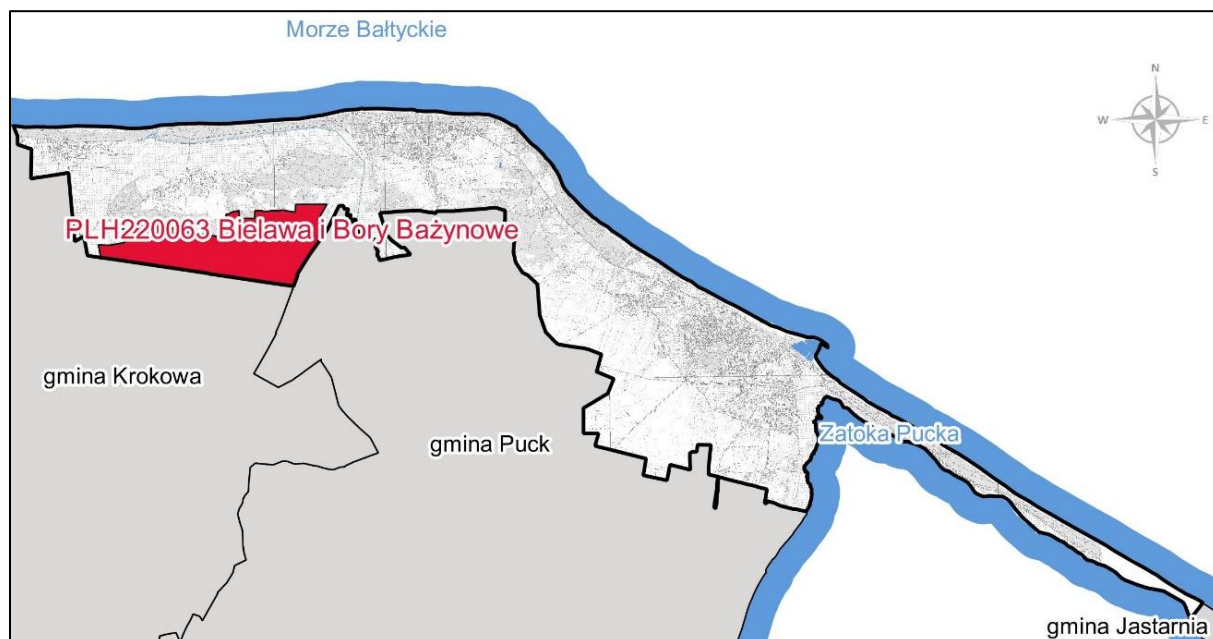
Charakterystyczne dla obszaru są bory bażynowe, które wykształciły się w zróżnicowanym ekosystemie wydm i zagłębień międzywydmowych w północnej części obszaru. Występują zarówno w częściach wilgotnych i bagiennych terenu, na głębokim podłożu torfowym w pobliżu jezior dystroficznych, jak również w częściach suchych na piaskach eolicznych. W niektórych zagłębieniach międzywydmowych zachowały się niewielkie torfowiska przejściowe i trzęsawiska na głębokim torfie.

Obszar charakteryzuje się współwystępowaniem gatunków o atlantyckim oraz borealnym typie zasięgu. Występuje tu aż 323 gatunki roślin, z czego 15 gatunków objętych jest całkowitą ochroną prawną, 5 figuruje na czerwonej liście roślin zagrożonych w Polsce, 21 gatunków znajduje się na czerwonej liście flory naczyniowej Pomorza Gdańskiego.

Bielawskie Błota są ostoją ptasią o randze krajowej K 05. Występuje tu co najmniej 9 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie łągowym obszar zasiedla co najmniej 1 % populacji krajowej łączaka i sowy błotnej. W okresie przelotów stosunkowo duże koncentracje osiąga żuraw.

Zgodnie z Załącznikiem II Dyrektywy Siedliskowej na obszarze Bielawskich Błot występuje trzaska grzebieniasta oraz zespół cennych bezkręgowców wodnych, takich jak ważka *Leucorrhinia*. Spotkać można również pluskwiaka *Notonecta lutea*, bardzo rzadko występującą w Polsce wodopójkę – *Hydrachna geographica* oraz rzęsorka mniejszego *Neomys anomalus*, umieszczonego w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

Rys. 9. Schemat położenia obszaru Natura 2000 Bielawa i Bory Bażynowe na tle gminy i miasta Władysławowo

Źródło: Opracowanie własne.

Plan zadań ochronnych, plan ochrony – dla omawianego obszaru nie przyjęto żadnego z wymienionych planów.

1.4.4. Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków "Zatoka Pucka" PLB220005

Obszar specjalnej ochrony został powołany na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, zaklasyfikowany jako obszar OSO w listopadzie 2004 r. Zajmuje powierzchnię 62430,43 ha, z czego aż 98,66 % to obszar morski. Obejmuje wody Zatoki Puckiej i część głębszych wód Zatoki Gdańskiej, położonej na wschód od niej. Obejmuje również wybrzeża zalewowe znajdujące się m.in. w rejonie Władysławowa. Dla obszaru Natura 2000 Zatoka Pucka nie sporządzono planu zadań ochronnych, ani planu ochrony⁹.

Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej. Celem jej ochrony jest zachowanie miejsca masowego zimowania, koncentracji podczas migracji oraz gniazdowania licznych, często rzadkich gatunków ptaków. Występuje tu co najmniej 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 11 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

Wykazuje się, że gniazduje tu powyżej 1% populacji krajowej biegusa zmiennego (PCK) oraz sieweczki obrożnej (PCK). W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego perkoza dwuczubego, perkoza rogatego, czernicy. Licznie występują także łabędź krzykliwy, głowienka, łęczak, biegus krzywodzioby, biegus zmienny, brodziec

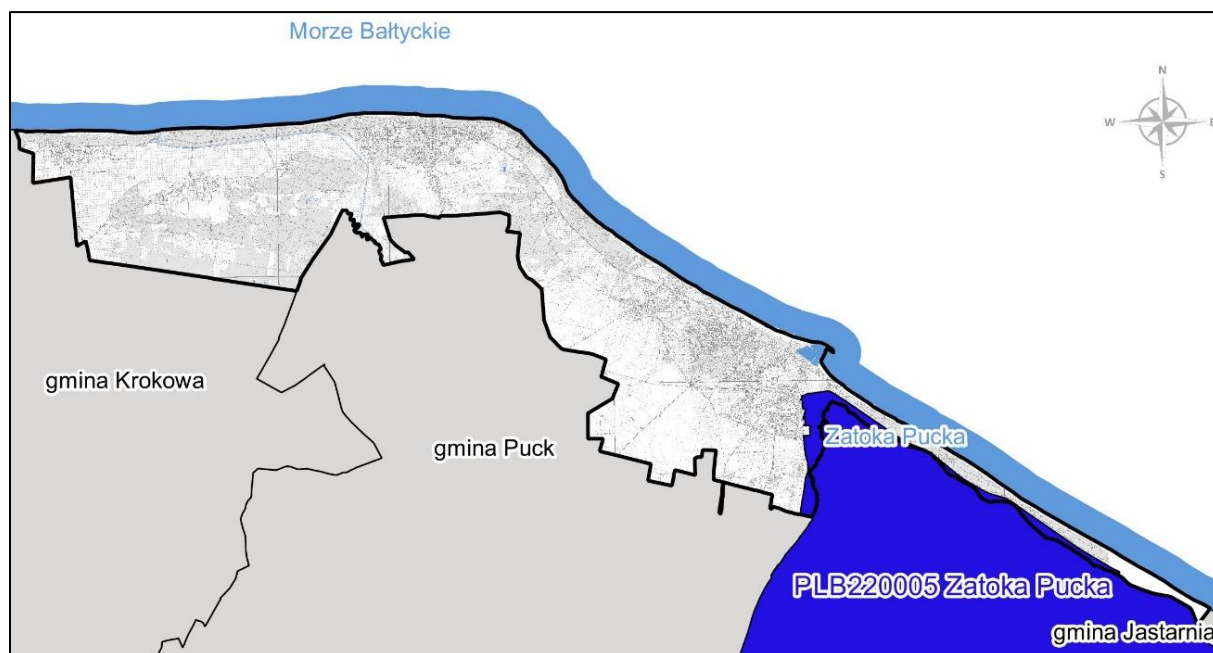
⁹ <http://gdansk.rdos.gov.pl>

śniady, głowienka, kamusznik, kulik mniejszy, kulik wielki, ostrygojad, czajka, siewnica, sieweczka obroźna i szlamnik.

W okresie zimy stosunkowo duże koncentracje osiągają bielaczek, czernica, gągoł, nurogęś, ogorzałka, perkoz dwuczuby.

Za najpoważniejsze zagrożenia uważa się zrzuty oczyszczonych ścieków komunalnych, niosących duży ładunek biogenów. Negatywny wpływ niesie ze sobą również masowa rekreacja na wybrzeżach Zatoki, w tym intensywny rozwój sportów wodnych.

Rys. 10. Schemat położenia obszaru Natura 2000 Zatoka Pucka na tle gminy i miasta Władysławowo

Źródło: Opracowanie własne.

Plan zadań ochronnych, plan ochrony – dla omawianego obszaru nie przyjęto żadnego z wymienionych planów.

1.4.5. Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków "Bielawskie Błota" PLB220010

Obszar specjalnej ochrony został powołany na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, zaklasyfikowany jako obszar OSO w październiku 2010 r. Na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bielawskie Błota PLB220010, ustanowiono plan zadań ochronnych. Dla Obszaru Natura 2000 Bielawskie Błota nie sporządzono planu ochrony¹⁰.

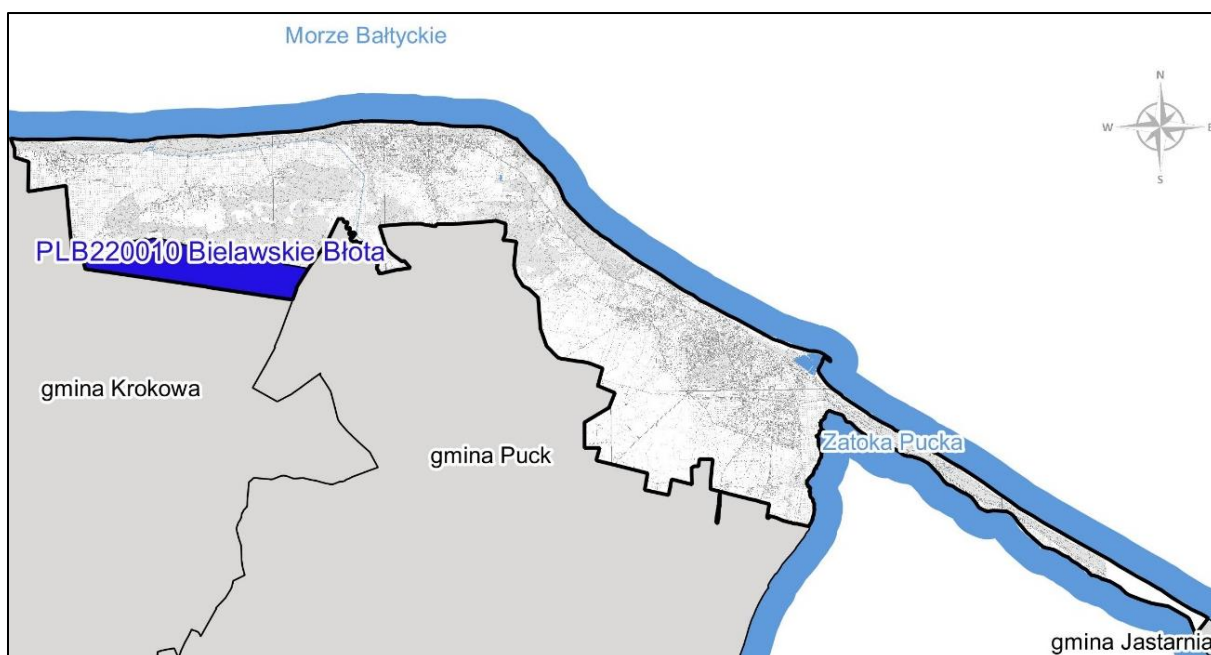
¹⁰ <http://gdansk.rdos.gov.pl>

Jego powierzchnia wynosi 1101, 29 ha. Obszar swym zasięgiem obejmuje rozległe torfowisko typu bałtyckiego wraz z przyległymi wrzosowiskami, fragmentami boru sosnowego świeżego, łąkami, łąkami, łąkami, łąkami i inicjalnymi formami łąk na południe od wsi Ostrowo. Na torfowisku występują liczne jeziora dystroficzne, potorfia i rowy odwadniające stale lub okresowo wypełnione wodą. Teren jest silnie zniszczony przez wieloletnią eksploatację złoża torfowego, związane z nią odwodnienie, a także powtarzające się rozległe pożary.

Występuje tu co najmniej 32 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 16 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1 % populacji krajowej sowy błotnej i łączaka, dla którego Bielawskie Błota są jedynym w Polsce miejscem lęgowym (stale obserwuje się spadek jego liczebności). W okresie przelotów stosunkowo duże koncentracje osiąga żuraw.

Podstawowym zagrożeniem dla obszaru Bielawskich Błot jest przesuszenie terenu w wyniku ciągłego działania istniejącej sieci melioracyjnej. Poważne skutki niosą za sobą również sukcesja roślinności drzewiastej oraz zanik złoża torfowego w wyniku pożarów i samodegradacji.

Rys. 11. Schemat położenia obszaru Natura 2000 Bielawskie Błota na tle gminy i miasta Władysławowo

Źródło: Opracowanie własne.

1.4.6. Wnioski z planów ochrony

Dla obszaru Natura 2000 Bielawskie Błota PLB220010, jako jedynemu na terenie gminy Władysławowo, ustanowiono plan zadań ochronnych z dnia 11 czerwca 2014 r. (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bielawskie Błota PLB220010). W wyżej wymienionym zarządzeniu zawarto identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony, cele działań ochronnych, działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania oraz w załączniku nr 6 wspomnianego planu zadań ochronnych określono wskazania do zmian w istniejących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy.

Dla gminy Władysławowo ustalono wskazania do poniższych dokumentów planistycznych:

1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Władysławowo, uchwalonego uchwałą nr XLII/302/02 Rady Miejskiej we Władysławowie z dnia 30 stycznia 2002 r.

Dla obszarów znajdujących się w strefie 1 bezpośredniego oddziaływania na obiekty ochrony w szczególności na zlotowisko żurawia w okresie pozalęgowym (załącznik do zarządzenia), wprowadzenie do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zapisów:

- a) uniemożliwiających zmianę sposobu użytkowania gruntów rolnych na budowlane,
- b) uniemożliwiających lokowanie nowych siedlisk (zespołów mieszkalno-gospodarczych) na gruntach rolnych w obszarze Natura 2000,
- c) uniemożliwiających prowadzenie prac istotnie zmieniających stosunki wodne w obszarze Natura 2000, poza realizacją działań ochronnych wynikających z planu zadań ochronnych dla niniejszego obszaru Natura 2000,
- d) uniemożliwiających budowę linii energetycznych o wysokości powyżej 11,5 m oraz innych obiektów budowlanych o wysokości powyżej 11,5 metrów, takich jak budynki wielokondygnacyjne, wieże telekomunikacyjne, turbiny wiatrowe (dotyczy górnego zasięgu skrzydeł rotora).

W obrębie obszarów znajdujących się w strefie 2 (użytkowanej w okresie migracji przez żurawie korzystające z Obszaru PLB220010 jako ze zlotowiska – załącznik nr 7 do zarządzenia) wprowadzenie zapisów dopuszczających realizację wysokich obiektów, w tym sieci i infrastruktury technicznej (powyżej 11,5 m), mogących powodować kolizje z gatunkiem żurawia wyłącznie po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania na populację wędrowną żurawia.

2) Planu zagospodarowania przestrzennego O-1 (który został uchylony w całości przez wyrok sądu)

Dla obszarów znajdujących się w strefie 1 bezpośredniego oddziaływania na obiekty ochrony w szczególności na zlotowisko żurawia w okresie pozalęgowym (załącznik nr 7 do zarządzenia):

- Dla terenów o symbolach 1.4 R, 1.5 R, 1.6 R wprowadzenie następujących zmian i uzupełnień:

7. Wymagania wynikające z potrzeby kształtowania przestrzeni publicznej: 1) mała architektura: *nie dopuszcza się*; (...) 3) urządzenia infrastruktury technicznej: dopuszcza się modernizację, przebudowę oraz budowę urządzeń i sieci infrastruktury technicznej, *za wyjątkiem budowy nowych napowietrznych linii elektrycznych o wysokości przekraczającej 11,5 m, stacji bazowych telefonii komórkowej, turbin wiatrowych.*

- Dla terenu o symbolu 2.1.UT,MN wprowadzenie następujących zmian i uzupełnień:

14. Szczegółowe warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu: (...), 4) *nie dopuszcza się lokalizacji turbin wiatrowych*, 5) *dopuszcza się lokalizację napowietrznych linii energetycznych maksymalnie do wysokości 11,5 m*,

POZOSTAŁE ZAPISY - pozostawić bez zmian

- Dla terenów o symbolach 2.3.UT,MN, 2.4.1.UT,MN, 2.4.2.UT,MN wprowadzenie następujących zmian i uzupełnień:

14. Szczegółowe warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu: (...) 4) *nie dopuszcza się lokalizacji turbin wiatrowych*, 5) *dopuszcza się lokalizację napowietrznych linii energetycznych maksymalnie do wysokości 11,5 m*.

POZOSTAŁE ZAPISY - pozostawić bez zmian

- Dla terenów o symbolach 3.1.UT, 3.2. UT zaleca się wprowadzić następujące zmiany i uzupełnienia:

14. Szczegółowe warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu: (...) 2) ustala się możliwość budowy i modernizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, sieci teletechnicznych, informatycznych, *za wyjątkiem budowy napowietrznych linii energetycznych o wysokości powyżej 11,5 m.* (...) 4) *nie dopuszcza się lokalizacji turbin wiatrowych.*

- Dla terenów o symbolach 4.2.ZL, 4.3.ZL, 4.4.ZL zaleca się wprowadzić następujące uzupełnienia:

14. Szczegółowe warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu: (...) 4) *nie dopuszcza się lokalizacji turbin wiatrowych* 5) *dopuszcza się lokalizację napowietrznych linii energetycznych maksymalnie do wysokości 11,5 m.*

W obrębie obszarów znajdujących się w strefie 2 (użytkowanej w okresie migracji przez żurawie korzystające z Obszaru PLB220010 jako ze zlotowiska – załącznik nr 7

do zarządzenia) wprowadzenie do mpzp zapisów dopuszczających realizację wysokich obiektów, w tym sieci i infrastruktury technicznej (powyżej 11,5 m), mogących powodować kolizje

z gatunkiem żurawia wyłącznie po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania na populację wędrowną żurawia.

3) Plan zagospodarowania przestrzennego O-4

Wprowadzenie zapisów:

1) dopuszczających realizację wysokich obiektów, w tym sieci i infrastruktury technicznej (powyżej 11,5 m), mogących powodować kolizje z gatunkiem żurawia wyłącznie po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania na populację wędrowną żurawia,

2) zapewniających niepogarszanie stosunków wodnych w obszarze Natura 2000.

4) Plan zagospodarowania przestrzennego O-2

Wprowadzenie zapisów dopuszczających realizację wysokich obiektów, w tym sieci i infrastruktury technicznej (powyżej 11,5 m), mogących powodować kolizje z gatunkiem żurawia wyłącznie po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania na populację wędrowną żurawia.

5) Plan zagospodarowania przestrzennego O-3

Wprowadzenie zapisów dopuszczających realizację wysokich obiektów, w tym sieci i infrastruktury technicznej (powyżej 11,5 m), mogących powodować kolizje z gatunkiem żurawia wyłącznie po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania na populację wędrowną żurawia.

6) Plan zagospodarowania przestrzennego K-1

Wprowadzenie zapisów dopuszczających w strefie 2 (załącznik nr 7) objętej opracowaniem mpzp (dotyczy terenów elementarnych 13 ZnZ, 15 KS), realizację wysokich obiektów w tym sieci i infrastruktury technicznej (powyżej 11,5 m), mogących powodować kolizje z gatunkiem żurawia , wyłącznie po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania na populację wędrowną żurawia.

7) Plan zagospodarowania przestrzennego K-2

Wprowadzenie zapisów dopuszczających realizację wysokich obiektów, w tym sieci i infrastruktury technicznej (powyżej 11,5 m), mogących powodować kolizje z gatunkiem żurawia wyłącznie po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania na populację wędrowną żurawia.

1.5. Pomniki przyrody

Na terenie gminy i miasta Władysławowo łącznie występuje 8 pomników przyrody. Wszystkie pomniki przyrody znajdujące się w granicach miasta i gminy Władysławowo stanowią pomniki przyrody ożywionej – pojedyncze drzewa. Trzy pomniki przyrody koncentrują się w Rozewiu, kolejne trzy przy ul. Myślisza we Władysławowie, jeden występuje w Jastrzębiej Górze przy ul. Jantarowej oraz jeden przy ul. Merkleina we Władysławowie.

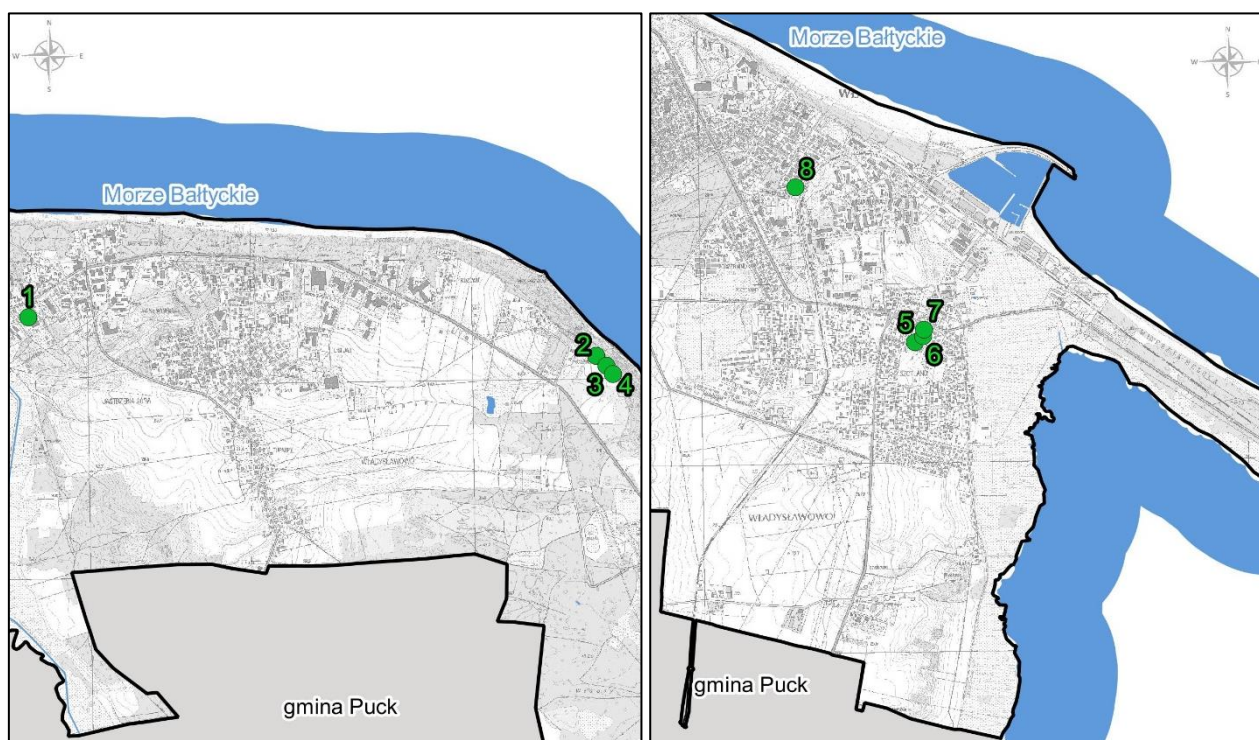
Tab.2. Pomniki przyrody na terenie gminy i miasta Władysławowo

Lp.	Gatunek Nr rejestrowy	Położenie	Opis – obwód [cm], wysokość [m]	Zdjęcie
1.	Żywotnik zachodni 761	położony w Jastrzębiej Górze (współrzędne geograficzne 54°49.810' N 18°17.502' E). Utworzony na podstawie Zarządzenia Wojewody Gdańskiego nr 25/90 z dnia 02.04.1990 r.	obwód - 121 wysokość - 13	 <p>Fot. 18. źródło: materiały z Urzędu Miejskiego we Władysławowie</p>
2.	Buk zwyczajny 565	położony w Rozewiu (współrzędne geograficzne 54°49.782' N 18°20.280' E) około 400 m na wschód od latarni morskiej w Rozewiu, na szczycie zbocza, na granicy rezerwatu „Przyłądek Rozewski”. Utworzony na podstawie Zarządzenia Wojewody Gdańskiego nr 23/87 z dnia 06.10.1987 r.	obwód - 546 wysokość - 23	 <p>Fot. 19. źródło: materiały z Urzędu Miejskiego we Władysławowie</p>

3.	Dąb szypułkowy 917	położony w Rozewiu (współrzędne geograficzne 54°49.727' N 18°20.424' E) około 500 m na wschód od latarni morskiej w Rozewiu, na szczycie zbocza, na granicy rezerwatu „przyłądek Rozewski”. Utworzony na podstawie Rozporządzenia Wojewody Gdańskiego nr 3/93 z dnia 06.06.1993 r.	obwód - 395 wysokość - 25	 <p><i>Fot.20. źródło: materiały z Urzędu Miejskiego we Władysławowie</i></p>
4.	Buk zwyczajny 918	położony w Rozewiu (współrzędne geograficzne 54°49.734' N 18°20.454' E) około 550 m na wschód od latarni morskiej w Rozewiu, na szczycie zbocza, na granicy rezerwatu „Przyłądek Rozewski”. Utworzony na podstawie Rozporządzenia Wojewody Gdańskiego nr 3/93 z dnia 06.06.1993 r.	obwód - 387 wysokość - 25	 <p><i>Fot. 21. źródło: materiały z Urzędu Miejskiego we Władysławowie</i></p>
5.	Jesion wyniosły 1129	położony we Władysławowie (współrzędne geograficzne 54°47.349' N 18°24.662' E) przy ul. Myślisza 2. Utworzony na podstawie Zarządzenia Wojewody Gdańskiego nr 195/2000 z dnia 11.12.2000 r.	obwód - 269 wysokość - 21	 <p><i>Fot. 22. źródło: materiały z Urzędu Miejskiego we Władysławowie</i></p>

6.	Buk zwyczajny 1130	położony we Władysławowie (współrzędne geograficzne 54°47.349' N 18°24.662' E) przy ul. Myślisza 8. Utworzony na podstawie Zarządzenia Wojewody Gdańskiego nr 195/2000 z dnia 11.12.2000 r.	obwód - 269 wysokość - 21	 <p><i>Fot.23. źródło: materiały z Urzędu Miejskiego we Władysławowie</i></p>
7.	Jesion wyniosły 1131	położony we Władysławowie (współrzędne geograficzne 54°47.349' N 18°24.662' E) przy ul. Myślisza 8. Utworzony na podstawie Zarządzenia Wojewody Gdańskiego nr 195/2000 z dnia 11.12.2000 r.	obwód - 345 wysokość - 21	 <p><i>Fot. 24. źródło: materiały z Urzędu Miejskiego we Władysławowie</i></p>
8.	Sosna zwyczajna 1132	położona we Władysławowie (współrzędne geograficzne 54°47.784' N 18°24.080' E) przy ul. Merkleina 1. Utworzony na podstawie Zarządzenia Wojewody Gdańskiego nr 195/2000 z dnia 11.12.2000 r.	obwód - 210 wysokość - 15	 <p><i>Fot. 25. źródło: materiały z Urzędu Miejskiego we Władysławowie</i></p>

Rys. 12. Schemat położenia pomników przyrody na tle gminy i miasta Władysławowo

Źródło: Opracowanie własne.

2. Gmina Władysławowo w systemie powiązań przyrodniczych z otoczeniem

2.1. Gmina Władysławowo w regionalnym systemie ekologicznym

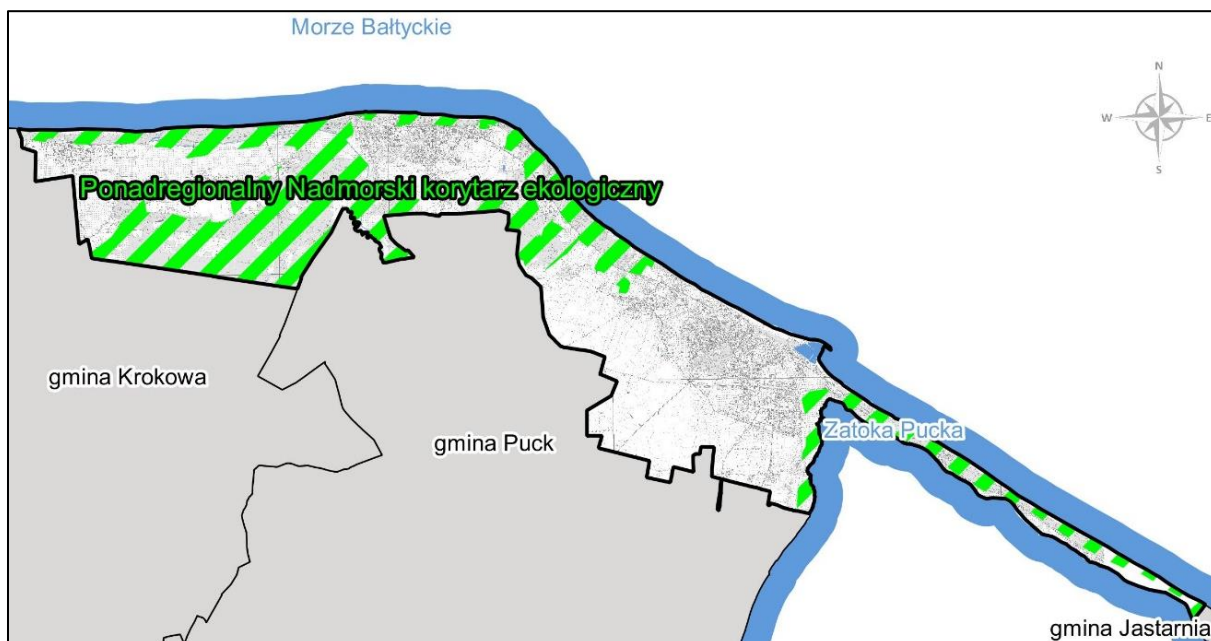
2.1.1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030

Sejmik Województwa Pomorskiego w dniu 29 grudnia 2016 r. przyjął uchwałę Nr 318/XXX/16 Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030, którego częścią jest Plan zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot 2030. Strukturalnymi elementami przestrzeni województwa, gwarantującymi zachowanie różnorodności biologicznej środowiska, są różnorodne siedliska, płaty i łączące je korytarze ekologiczne oraz obszary prawnie chronione, współtworzące sieć ekologiczną województwa. Na terenie województwa pomorskiego wyznaczono korytarze ekologiczne o randze: ponadregionalnej, regionalnej i subregionalnej.

Gmina Władysławowo położona jest w zasięgu występowania struktur tworzących regionalny system ekologiczny, w skład którego wchodzi istniejące obszary chronione oraz obszary potencjalne do objęcia ochroną (cenne przyrodniczo), a także system płatów i korytarzy ekologicznych. Na terenie gminy Władysławowo zlokalizowanych jest 12 powierzchniowych form ochrony przyrody (częściowo lub w całości) jak również ponad 40% powierzchni gminy Władysławowo leży w Nadmorskim korytarzu ekologicznym o randze ponadregionalnej. Projektowany jest również zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Lisi Jar”.

Nadmorski korytarz ekologiczny o randze ponadregionalnej rozciąga się wzdłuż wybrzeża Bałtyku w granicach województw zachodniopomorskiego i pomorskiego. Nadmorski korytarz w granicach województwa pomorskiego leży w powiecie słupskim, lęborskim, wejherowskim oraz puckim, zajmując powierzchnię ok. 68 590 ha. W powiecie puckim omawiany korytarz ekologiczny rozciąga się na gminy Hel, Jastarnia, Władysławowo, Puck i Krokowa. Gmina miejska Hel charakteryzuje się największym udziałem powierzchni gminy w granicach korytarza – 92%, gmina Władysławowo w tym zestawieniu klasyfikuje się na trzeciej pozycji z wynikiem 46 %. Korytarz, wiodący z kierunku woj. zachodniopomorskiego, rozciąga się wzdłuż wybrzeża Bałtyku, od granicy województwa w części zachodniej, po Cypel Helski na wschodzie. Korytarz obejmuje zróżnicowany strukturalnie pas przybrzeżny, łącznie z jeziorami Gardno i Łebsko, z wyłączeniem terenów zabudowanych i zagospodarowanych w i wokół większych miejscowości. Pasma zachowuje ciągłość aż po okolice Władysławowa. W rejonie Władysławowa, w związku z intensywną zabudową i zainwestowaniem, ciągłość korytarza jest przerwana. Ponownie korytarz biegnie dalej na wschód za Władysławowem, na półwysep Helski, z rozwinięciem w kierunku południowym w kierunku Swarzewa, obejmując tereny przybrzeżnych łąk nad Zatoką Pucką na północ od tej miejscowości. Korytarz wiedzie z kierunku woj. zachodniopomorskiego i na obszarze tego sąsiedniego województwa możliwa jest kontynuacja jego przebiegu. Korytarz zachowuje bezpośrednią łączność z korytarzem rangi ponadregionalnej Słupi i Wdy i korytarzami regionalnymi Doliny Łupawy i Pradoliny Redy-Łeby. Ponadto zapewniona jest w sposób pośredni łączność korytarza nadmorskiego z wymienionymi korytarzami ponad i regionalnymi, poprzez kilka korytarzy subregionalnych, pełniących funkcje łącznikową (źródło: Koncepcja sieci ekologicznej województwa pomorskiego dla potrzeb planowania przestrzennego).

Rys. 13. Schemat położenia Nadmorskiego korytarza ekologicznego na tle gminy i miasta Władysławowo

Źródło: Opracowanie własne.

Rys. 14. Korytarze ekologiczne na tle podziału administracyjnego województwa pomorskiego

Źródło: Koncepcja sieci ekologicznej województwa pomorskiego dla potrzeb planowania przestrzennego, Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego, Gdańsk, 2014 r.

Jednym z kierunków polityki przestrzennej zagospodarowania województwa jest zachowanie i odtworzenie zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności, który koncentruje się na:

- 1)** utrzymaniu i polepszeniu stanu i właściwości komponentów środowiska,
- 2)** ochronie obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo,
- 3)** ochronie, rewitalizacji, pielęgnacji i odtworzeniu zasobów biosfery o charakterze cennym, unikatowym i zagrożonym,
- 4)** utrzymaniu i odtworzeniu łączności przestrzennej ekosystemów, umożliwiającej stabilność procesów przyrodniczych, migrację organizmów i spójność wyznaczonego systemu osnowy ekologicznej regionu,
- 5)** promocji i dydaktyce ochrony przyrody, ukierunkowanej na zachowanie cennych i charakterystycznych dla regionu walorów.

W celu zachowania ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej ekosystemów w planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego ustalono szereg zasady, są to m.in.:

- 1)** Zasada zachowania ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej ekosystemów leśnych i dolinnych (zwłaszcza w obszarach korytarzy ekologicznych) w miejscach przecięcia z infrastrukturą transportową o charakterze barier antropogenicznych – w szczególności dróg klas: A, S i GP oraz linii kolejowych – za pomocą wyznaczania i budowy przejść dla zwierząt oraz stosowania nietransparentnych ekranów osłonowych na trasach migracji ptaków.
- 2)** Zasada bezwzględnej zachowania trwałości gruntów leśnych oraz naturalnych cieków i zbiorników wodnych, w granicach korytarzy ekologicznych, przy zachowaniu ich dotychczasowego gospodarczego wykorzystania, z uwzględnieniem uzasadnionej potrzeby ich przeznaczenia na cele publiczne.
- 3)** Zasada priorytetu ekologicznego – polegająca na stosowaniu rozwiązań techniczno-przestrzennych służących zachowaniu i podwyższeniu przyrodniczej, w tym krajobrazowej jakości przestrzeni i zapobiegania przekształceniom przestrzennym skutkującym utratą bądź istotnym obniżeniem walorów przyrodniczo-krajobrazowych, fragmentacją terenów przyrodniczo cennych oraz utratą łączności przestrzennej ekosystemów.
- 4)** Zasada integralnego podejścia do ochrony różnorodności biologicznej i kształtowania terenów zieleni jako spójnego systemu zielonej infrastruktury – z uwzględnieniem zielonych pierścieni i korytarzy ekologicznych - stanowiących elementy łączności ekologicznej obszarów miejskich z ich otoczeniem.

Wyżej wymieniony plan określa również działania i przedsięwzięcia polityki przestrzennej, służące realizacji zachowaniu i odtworzeniu zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności, są to m.in.:

- 1)** zachowanie obszarów, siedlisk i obiektów przyrodniczych szczególnie cennych, reprezentatywnych dla regionu, reprezentujących krajobraz nadmorski, pojezierny, dolin rzecznych i równin zalewowych - zagrożonych zanikiem lub trwałym przekształceniem – oraz obejmowanie ich indywidualnymi formami ochrony przyrody;
- 2)** zapobieganie rozlewaniu się zabudowy na terenach otwartych niezabudowanych, poprzez ochronę ekosystemów naturalnych i gruntów rolnych;
- 3)** zachowanie ciągłości przestrzennej powiązań ekologicznych na poziomie krajowym, regionalnym, subregionalnym i lokalnym, z utrzymywaniem przestrzeni wolnej od zabudowy lub ograniczenie intensywności zabudowy w ich przebiegu;
- 4)** tworzenie koncepcji, planów i programów rozwoju zielonej infrastruktury oraz wyznaczanie, zachowanie i kształtowanie terenów biologicznie czynnych - tzw. zielonych pierścieni, wokół ośrodków miejskich i metropolitalnych.
- 5)** uwzględnianie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin korytarzy ekologicznych - ponadregionalnych, regionalnych i subregionalnych oraz uszczegóławianie ich granic i wyznaczenie korytarzy rangi lokalnej, stosownie do skali dokumentu planistycznego.
- 6)** określanie w dokumentach planistycznych na poziomie lokalnym zapisów /wytycznych/ wskaźników gwarantujących zachowanie ciągłości przestrzennej korytarzy ekologicznych.
- 7)** zapewnienie w dokumentach planowania przestrzennego warunków utrzymania potencjału przyrodniczego lasów, starodrzewów, zadrzewień śródpolnych, oczek wodnych, terenów bagiennych i torfowiskowych, łąk śródleśnych – szczególnie w obszarach korytarzy ekologicznych.
- 8)** optymalizacja regionalnego systemu obszarów chronionych, z założeniem wykonania oceny stopnia zachowania walorów przyrodniczo krajobrazowych i weryfikacji granic oraz zwiększenia w nim udziału obszarów, obiektów przyrodniczych i krajobrazów szczególnie cennych (priorytetowych, unikatowych, reprezentatywnych) i terenów pełniących funkcję korytarzy ekologicznych, w tym:
do 2020 roku: 1) weryfikacja sieci obszarów chronionego krajobrazu.

2.1.2. Plan zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot 2030

Plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego stanowi część planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, w związku z powyższym wiele zapisów w stosunku do regionalnego systemu ekologicznego jest tożsamy. Jednakże działania i przedsięwzięcia polityki przestrzennej służące realizacji zachowania i odtworzenia zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności zawierają dodatkową zasadę:

1) Uwzględnianie w dokumentach planistycznych na poziomie lokalnym obszarów cennych przyrodniczo, dotychczas nie objętych ochroną prawną (wymienionych poniżej) do ochrony, w postaci obiektów ochrony indywidualnej, z zagwarantowaniem zachowania dotychczasowego użytkowania i ich trwałości lub w uzasadnionych przypadkach odstępstwo od ich wykazywania – pod warunkiem jego indywidualnego uzasadnienia w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Plan Obszaru Metropolitalnego na terenie gminy Władysławowo wskazuje do ochrony indywidualnej obszar cenny przyrodniczo, dotychczas nie objęty ochroną prawną - zespół przyrodniczo-krajobrazowy – „*Lisi Jar*”.

2.1.3. Koncepcja sieci ekologicznej województwa pomorskiego dla potrzeb planowania przestrzennego

W 2014 roku przez Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego została opracowana koncepcja sieci ekologicznej województwa pomorskiego dla potrzeb planowania przestrzennego, która przy tworzeniu niniejszej koncepcji bazowała na dotychczasowych opracowaniach sieci ekologicznej województwa pomorskiego (opracowanych dla potrzeb planowania w latach 2002, 2008, 2010), przedstawiających układ korytarzy ekologicznych, najczęściej stanowiących struktury pasmowe związane z dolinami rzecznyymi oraz płatów ekologicznych, na tle pozostałych obszarów województwa. W opracowaniu uwzględniono także Koncepcję sieci korytarzy ekologicznych w Polsce (Jędrzejewski i in. 2005 – aktualizacja 2012) i wykonane przez WWF Polska opracowanie „Plan udraźniania północnego i karpackiego korytarza ekologicznego” (2013), wykorzystano także dostępne informacje i dane dotyczące rozmieszczenia siedlisk i gatunków oraz kierunków przemieszczania się poszczególnych gatunków zwierząt na obszarze województwa (w tym ryb, ptaków, nietoperzy oraz dużych ssaków). Uwzględniając występowanie siedlisk i gatunków objętych ochroną w ramach sieci obszarów Natura 2000 oraz rozkład przestrzenny innych prawnych form ochrony przyrody (w szczególności parków narodowych, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu), kierowano się również potrzebą zachowania spójności tej sieci.

Powyższa koncepcja wyznacza na terenie gminy Władysławowo jeden korytarz ekologiczny rangi ponadregionalnej równocześnie wskazując, że na terenie gminy Władysławowo nie znajdują się korytarze ekologiczne rangi regionalnej i subregionalnej. Zgodnie z omawianą koncepcją wiodącą rolę w zachowaniu łączności przestrzennej struktur ekologicznych odgrywają przede wszystkim korytarze rangi ponadregionalnej i regionalnej. Korytarze te, z uwagi na ich funkcjonalne powiązania, łączność przestrzenną i znaczenie dla procesów przyrodniczych, muszą być rozpatrywane łącznie – w tym z lokalizacją płatów ekologicznych, stanowiąc element i gwarancję spójności całej sieci ponadregionalnej. Dopiero taki układ sieciowy może stanowić przestrzeń nadającą środowisku naturalnemu regionu całościowy charakter i utrzymującą trwałość powiązań i procesów przyrodniczych. Jednocześnie układ ten stanowi gwarancję zachowania możliwości migracji gatunków, ich różnorodności biologicznej oraz łączności większości wielkoprzestrzennych przyrodniczych obszarów chronionych.

2.2. Lasy w systemie osnowy ekologicznej gminy Władysławowo

We wszystkich wyżej wymienionych dokumentach podkreśla się rolę lasów, jaką pełnią one w tworzeniu systemu ekologicznego, powiązań ekologicznych województwa. W planie zagospodarowania województwa wprowadzono zasadę „*trwałości istnienia lasów, kształtowania ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej oraz zachowania bogactwa biologicznego*”.

Lasy na obszarze gminy Władysławowo zajmują powierzchnię ok. 853 ha (źródło: Bank danych lokalnych, bdl.stat.gov.pl), co daje stosunkowo niski wskaźnik lesistości gminy w wysokości ok. 21,75%. Jest to wartość niższa zarówno od średniej województwa, która wynosi ok. 36,41 %, jak również od średniej dla powiatu puckiego (ok. 31,00%). Lasy prywatne stanowią ok. 32 %, natomiast ponad 65% lasów należy do Skarbu Państwa, w tym w zarządzie Lasów Państwowych jest ok. 29,4 %, natomiast w zarządzie Urzędu Morskiego w Gdyni jest ok. 36%. Lasy gminne to ok. 17,14 ha, co stanowi ok. 2 %.

Struktura własności: Lasami Skarbu Państwa na obszarze gminy Władysławowo zarządza Nadleśnictwo Wejherowo (obręb Darżlubie) – jako jednostka organizacyjna Lasów Państwowych, oraz Urząd Morski w Gdyni. Lasy Skarbu Państwa koncentrują się głównie w trzech kompleksach - wzdłuż wybrzeża morskiego na odcinku od Karwi do Rozewia, na półwyspie helskim oraz na południe i wschód od miejscowości Ostrowo. W przypadku dwóch pierwszych kompleksów zarządzającym jest Urząd Morski w Gdyni, natomiast lasami w okolicach Ostrowa zarządza Nadleśnictwo Wejherowo. Lasy prywatne jak i gminne rozproszone są właściwie po całej gminie, większe pod względem powierzchniowym kompleksy lasów prywatnych, które można wskazać to lasy pomiędzy miejscowościami

Chłapowo i Rozewie oraz lasy pomiędzy miejscowościami Tupadły i Ostrowo. Na terenie gminy nie zostało zlokalizowane żadne leśnictwo.

Typy siedliskowe lasów: Podstawową jednostką klasyfikacyjną siedlisk jest siedliskowy typ lasu, rozumiany jako typ ekosystemu leśnego, obejmujący fragmenty lasu o zbliżonej żyzności i zdolności produkcyjnej. Głównym gatunkiem występującym w lasach na terenie gminy Władysławowo jest sosna zwyczajna. W Lasach Państwowych, na terenie gminy, dominuje drzewostan sosnowy tworzący siedliska lasów mieszanych świeżych (LMśw), borów mieszanych świeżych (BMśw) ze świerkiem, brzozą oraz bukiem. Mniejszy udział zajmują bór świeży (Bśw) czy bór mieszany wilgotny (BMw). W obrębie lasów nadmorskich dominuje bór świeży (Bśw) z sosną, brzozą i bukiem. Wszystkie lasy niezależnie od struktury własności posiadają następujące plany urządzania lasów:

1) Lasy Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Wejherowo posiadają Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wejherowo (obręb Darżlubie, Kolkowo, Wejherowo) sporządzony na okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2024 roku, na podstawie stanu lasu w dniu 01 stycznia 2015 roku;

2) Lasy Skarbu Państwa zarządzane przez Urząd Morski w Gdyni posiadają Plan Urządzenia Lasu dla Urzędu Morskiego w Gdyni (Obwody: Sztutowo, Sobieszewo, Rozewie, Lubiatowo) sporządzony na okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2026 roku, na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2017 roku;

3) Lasy w zasobie gminnym oraz lasy prywatne posiadają Uproszczony Plan Urządzenia Lasu lasów położonych na terenie Gminy Władysławowo dla obrębów ewidencyjnych: Chałupy, Chłapowo, Jastrzębia Góra, Karwia, Ostrowo, Rozewie, Tupadły, sporządzony na okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2025 r.

Lasy ochronne: Wg Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Wejherowo, gmina Władysławowo leży w obrębie Darżlubie, w którym lasy ochronne zajmują ok. 5397 ha lasów, co stanowi ok. 72 % powierzchni leśnej całego obrębu. W obrębie Darżlubie wśród lasów ochronnych można wyróżnić:

- lasy glebochronne,
- lasy wodochronne,
- lasy w miastach i wokół miast,
- lasy na powierzchniach badawczych i doświadczalnych,
- lasy stanowiące ostoję zwierząt chronionych,
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody,
- lasy obronne.

Największe powierzchnie zajmują lasy w miastach i wokół miast (ok. 41%), lasy glebochronne (ok. 39%) oraz lasy wodochronne (ok. 9%).

Wg Planu Urządzenia Lasu dla Urzędu Morskiego w Gdyni, gmina Władysławowo leży w obwodzie Rozewie, w którym lasy ochronne zajmują ok. 364 ha lasów, co stanowi ok. 97 % powierzchni leśnej obwodu Rozewie. W obwodzie Rozewie wśród lasów ochronnych można wyróżnić lasy glebochronne (ok. 91 %) oraz lasy wodochronne (ok. 9%).

Wg Uproszczonych Planów Urządzenia Lasów opisane w nich drzewostany nie posiadają statusu kategorii lasu ochronnego.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Planach Urządzania Lasu funkcje ochronne polegają na ochronie leśnych i nieleśnych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych przed degradacją, zanieczyszczeniem lub szkodliwym działaniem czynników zewnętrznych. Pełnienie tych funkcji odbywa się poprzez ochronę różnorodności biologicznej, bogactwa genetycznego, krajobrazu naturalnego oraz wody przed zanieczyszczeniem, gleb przed erozją, jak też całości środowiska naturalnego przed hałasem, wiatrem czy przemieszczaniem się zanieczyszczeń. W ramach funkcji ochronnych ujmuje się także funkcje historyczne, kulturowe i estetyczne.

Wnioski z planów urządzania lasu - tereny przeznaczone do zalesienia: Zgodnie z Planem Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Wejherowo, na obszarze tego nadleśnictwa brak jest terenów przeznaczonych do zalesienia. Podobna sytuacja ma miejsce w Planie Urządzenia Lasu dla Urzędu Morskiego w Gdyni oraz w Uproszczonych Planach Urządzenia Lasów położonych na terenie Gminy Władysławowo, we wszystkich tych planach nie wyznaczono gruntów do zalesienia, mimo to gmina w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, obowiązujących na terenie gminy Władysławowo, wyznaczyła ok. 12,9 ha terenów do zalesienia, co wpisuje się w działania zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego.

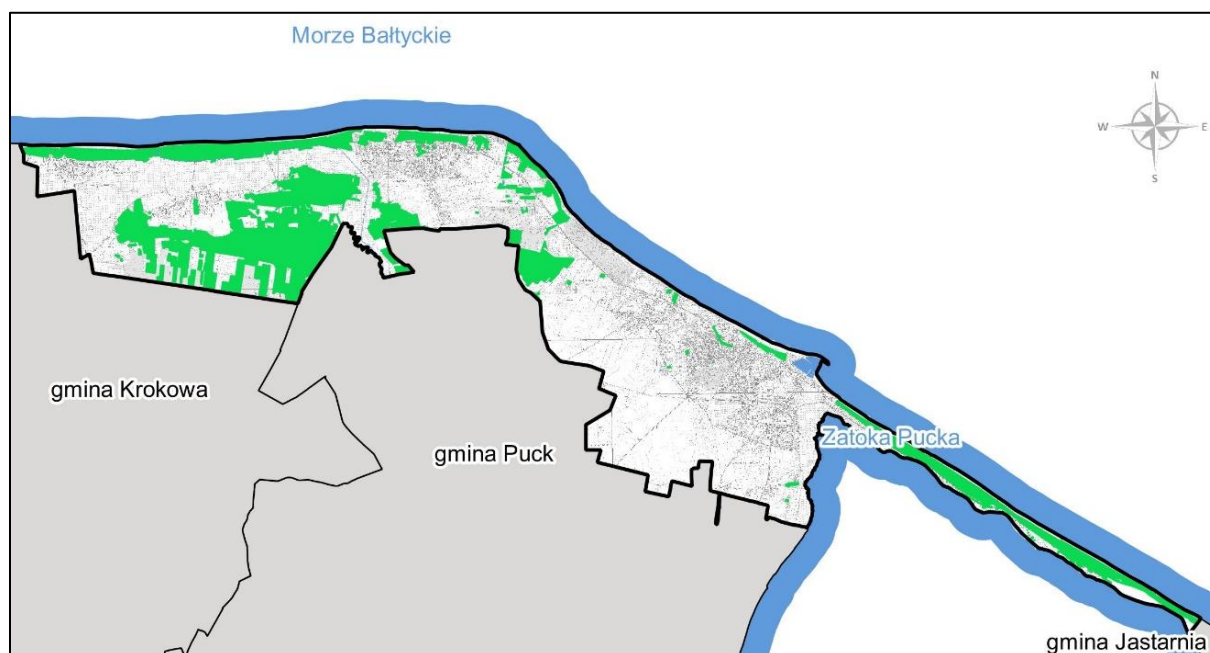
Wyżej wymieniony plan województwa określa również działania i przedsięwzięcia polityki przestrzennej, służące realizacji zachowaniu i odtworzeniu zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności, są to m.in.:

- zalesianie, wprowadzanie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, ekstensywne wykorzystanie użytków zielonych;

- tworzenie warunków do zwiększania powierzchni lasów i zadrzewień, zwłaszcza:

- 1) na terenach leśnej potencjalnej roślinności naturalnej, cechujących się aktualną niską lesistością;
- 2) w obrębie gruntów rolnych o najniższej przydatności rolniczej;
- 3) na obszarach objętych potencjalnymi i czynnymi procesami erozyjnymi;
- 4) na obszarach porolnych, objętych sukcesją naturalną.

Rys. 15. Schemat położenia lasów na tle gminy i miasta Władysławowo

Źródło: Opracowanie własne.

2.3. Powiązania przyrodnicze gminy Władysławowo z otoczeniem – podsumowanie

Łączność ekologiczna obszarów przyrodniczych gminy Władysławowo z szerszym otoczeniem jest czynnikiem fundamentalnym dla funkcjonowania sieci ekologicznej. Kluczową rolę dla utrzymania jej trwałości oraz zachowania elementów struktury przestrzennej odgrywają funkcjonalne, ciągłe połączenia między poszczególnymi elementami. Prawidłowe kształtowanie sieci ekologicznej pozwala na zachowanie (lub niekiedy konieczne stworzenie) prawidłowych warunków funkcjonowania naturalnych procesów ekologicznych, które zachodzą w dużej skali przestrzennej, wykraczając zasięgiem poza granice gminy. Pozwala również na ochronę bioróżnorodności poprzez utrzymanie dostępu do terenów będących miejscem kolonizacji zwierząt.

W skład regionalnego systemu ekologicznego, wchodzi istniejące obszary chronione oraz obszary potencjalne do objęcia ochroną (cenne przyrodniczo), a także system płatów i korytarzy ekologicznych. Na terenie gminy Władysławowo regionalny system ekologiczny tworzą:

1) rezerваты przyrody:

- a) rezerwat "Bielawa",
- b) rezerwat „Dolina Chłapowska" wraz z otuliną,
- c) rezerwat "Słone Łąki" wraz z otuliną,
- d) rezerwat "Przyłodek Rozewski",

2) fragment Nadmorskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną,

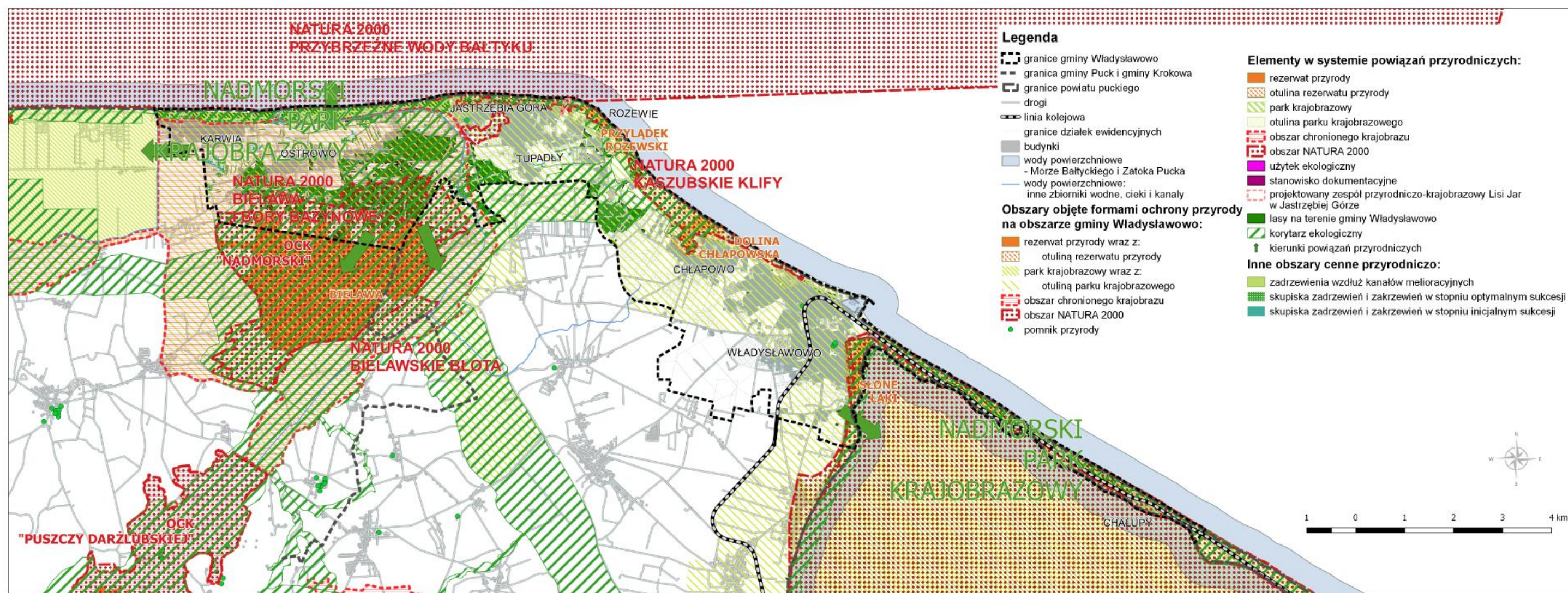
- 3)** fragment Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- 4)** pięć obszarów (lub ich fragmenty) sieci Natura 2000, w tym:
 - a)** trzy specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO):
 - Kaszubskie Klify PLH220072,
 - Zatoka Pucka i Półwysep Helski PLH220032,
 - Bielawa i Bory Bażynowe PLH220063,
 - b)** dwa obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO):
 - Zatoka Pucka PLB220005,
 - Bielawskie Błota PLB220010,
- 5)** 8 pomników przyrody,
- 6)** projektowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Lisi Jar”,
- 8)** lasy.

Niezwykle istotne dla zachowania równowagi ekologicznej gminy jest ukształtowanie osi przyrodniczej łączącej występujące tu elementy osnowy z szerszym otoczeniem. Współkształtowanie terenów zieleni należących o gminy z elementami osnowy ekologicznej otoczenia generują korzyści w skali gminy, ale mają również znaczenie jako czynnik rozwoju w wymiarze ponadlokalnym. Dlatego też istnieje konieczność połączenia gminnych obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, których zachowanie ma priorytetowe znaczenie, z obszarami węzłowymi w sąsiednich gminach, położonych blisko granicy, żeby określić kierunki ekologicznych połączeń zewnętrznych.

Tym samym kształtują się w główne kierunki połączeń ekologicznych gminy Władysławowo:

- a) kierunek północny – w aspekcie powiązania gminy z polskimi obszarami morskimi oraz obszarami europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 obszary ochrony siedlisk PLB990002 Przybrzeżne wody Bałtyku,
- b) kierunek południowo-wschodni – w aspekcie powiązania gminy z Zatoką Pucką oraz obszarami europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 obszary ochrony siedlisk Zatoka Pucka i Półwysep Helski PLH220032 oraz obszarem specjalnej ochrony ptaków Zatoka Pucka PLB220005,
- c) kierunek południowy – w aspekcie powiązania gminy z subregionalnymi korytarzami ekologicznymi dolina Płutnicy oraz doliny Czarnej Wody poprzez ponadregionalny nadmorski korytarz ekologiczny,
- d) kierunek zachodni – w aspekcie powiązania gminy z Nadmorskim Parkiem Krajobrazowym oraz Nadmorskim Obszarem Chronionego Krajobrazu.

Rys. 16. Położenie gminy Władysławowo w systemie powiązań przyrodniczych

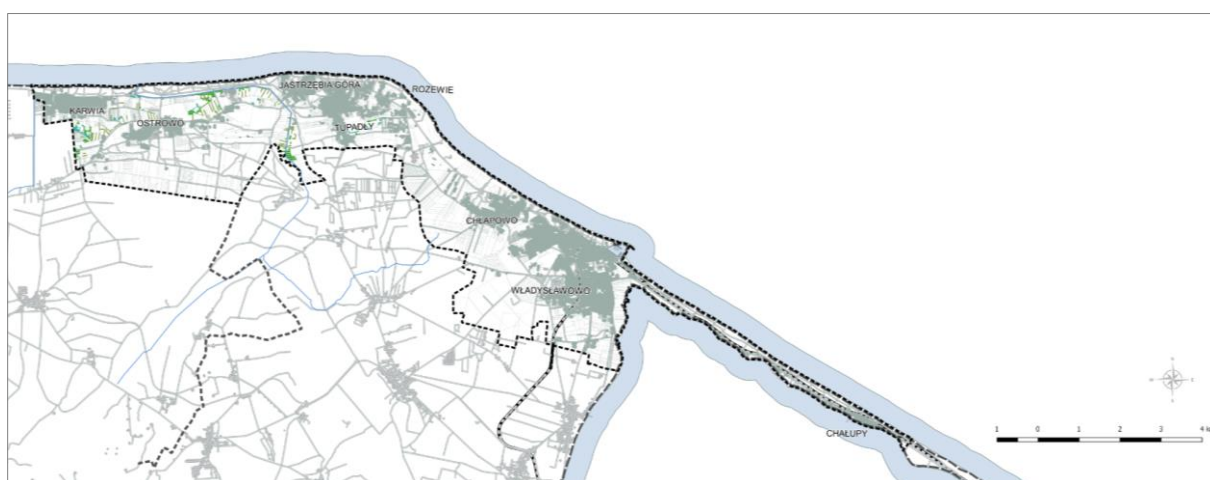
Źródło: Opracowanie własne

3. Inne tereny cenne przyrodniczo

Według autorów niniejszego Opracowania ekofizjograficznego, na terenie gminy Władysławowo wyróżnić można inne- poza omówionymi w powyższych rozdziałach- tereny cenne przyrodniczo. Należą do nich struktury rozproszone związane z zadrzewieniami i zakrzewieniami o różnym stopniu sukcesji:

- zadrzewienia wzdłuż kanałów melioracyjnych,
- skupiska zadrzewień i zakrzewień w stopniu optymalnym sukcesji,
- skupiska zadrzewień i zakrzewień w stopniu inicjalnym sukcesji.

Rys 17. Schemat innych terenów cennych przyrodniczo- z zadrzewieniami i zakrzewieniami

Źródło: Opracowanie własne.

Rys 18. Schemat innych terenów cennych przyrodniczo- z zadrzewieniami i zakrzewieniami- część zachodnia gminy od miejscowości Tupadły po miejscowość Karwię

Źródło: Opracowanie własne.

Legenda

- granica gminy Władysławowo
- granica gminy Puck i gminy Krokowa

wody powierzchniowe:

- ciek i kanały
- Morze Bałtyckie i Zatoka Gdańska

obszary cenne przyrodniczo- zadrzewienia i zakrzaczenia:

- zadrzewienia wzdłuż kanałów melioracyjnych
- skupiska zadrzewień i zakrzewień w stopniu optymalnym sukcesji
- skupiska zadrzewień i zakrzewień w stopniu inicjalnym sukcesji

Skupiska te powstały w wyniku kolonizacji terenów przez drzewa i krzewy, zainicjowane w wyniku nasadzenia lub naturalnej sukcesji z reliktyw roślinności leśnej, zebranej w formie enklaw lub tworzone pasmowo z roślin drzewiastych występujących w okolicy. Większość gatunków roślin spotykanych w tych formach zadrzewień i zakrzewień można spotkać w sąsiednich terenach leśnych.

Fot. 26. Zadrzewienia wzdłuż kanałów melioracyjnych, układy ciągłe liniowe - widok z ul Pustki na zachód (październik 2017 r.)

Z racji na rozproszony charakter przestrzenny w obrębie terenów rolniczych (podmokłych, błotnych) spełniają istotną rolę jako elementy wyspowe w lokalnych układach korytarzy ekologicznych.

Łączą one dwa różne płyty siedlisk oraz umożliwiają przemieszczanie się osobników między tymi płatami, co powoduje ograniczenie lokalnego wymierania i wzrost możliwości rekolonizacji.

Fot. 27. Skupiska zadrzewień i zakrzewień w stopniu optymalnym sukcesji , Tupadły -widok z ul. Rolnej w kierunku południowym (październik 2017 r.)

Fot. 28. Forma wyspowe lokalnych elementów krajobrazu – korytarzy ekologicznych -widok z ul. Obozowej na południowo –zachodnią stronę od zabudowy miejscowości Ostrowo, (październik 2017 r.)

Zidentyfikowane elementy struktur rozproszonych budują głównie korytarze nieciągłe stanowiące łączniki między płatami leśnymi. Mogą likwidować lub osłabić działanie barier ekologicznych (efekt presji antropogenicznej – np. zabudowa) zmieniających strukturę funkcjonalno - przestrzenną środowiska przyrodniczego.

Fot. 29. Skupiska zadrzewień i zakrzewień w stopniu optymalnym sukcesji w strefie okrajkowej kompleksu leśnego – widok z ul. ks. Bolesława Lewińskiego w kierunku południowym (październik 2017 r.)

W efekcie odpowiadają one za zróżnicowanie krajobrazu, stwarzając środowisko pobytowe dla różnych populacji i zespołów zwierzęcych. Jednocześnie istniejące korytarze ekologiczne ułatwiają ich przemieszczanie, łagodząc lub modyfikując izolacyjne działanie barier środowiskowych. Oznacza to, że tworząca się przy ich udziale zmienność krajobrazu jest, w różnym stopniu dla różnych gatunków, warunkiem poprawnego funkcjonowania.

Fot.30. Skupiska zadrzewień i zakrzewień w stopniu i inicjalnym i optymalnym sukcesji okolicie Ostrowa Pustki widok od ul. Obozowej. (październik 2017 r.)